Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 257. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 22-го ЛИСТОПАДА 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 22, 1977 No. 257. VOL. LXXXIV.

ПРЕЗИДЕНТ САДАТ В ІСТОРИЧНОМУ ВИСТУПІ В ІЗРАЇЛЬСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ ВИЗНАЄ ІСНУВАННЯ ІЗРАЇЛЯ ТА ПРОПОНУЄ „МИР ЗІ СПРАВЕДЛИВІСТЮ”, ДО ЯКОЇ ВКЛЮЧАЄ ЗВІЛЬНЕННЯ ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ ТА ВИЗНАННЯ ПРАВ ПАЛЕСТИНЦІВ. ПРЕМ'ЄР БЕҐІН ВІТАЄ ВІДВАГУ САДАТА ТА ПРОПОНУЄ ПЕРЕГОВОРИ БЕЗ ПЕРЕДУМОВ

Єрусалим. — Виконуючи свою обіцянку прибути до Ізраїля і промовляти в ізраїльському парляменті (Кнессеті) відносно встановлення миру на Близькому Сході, єгипетський президент Анвар ель-Садат у неділю, 20-го листопада, в історичному виступі визнав право Ізраїля на існування, запропонував ізраїльським властям „мир зі справедливістю”, але теж заявив зібраним ізраїльським законодавцям, членам уряду та світові — його виступ передавано на телебаченні і по радіо майже всіх країнах — що Ізраїль мусить звільнити окуповані арабські території, включно зі старою частиною міста Єрусалиму, і погодитися на створення „палестинської батьківщини” та на визнання всіх прав палестинських арабів.

Ізраїльський прем'єр Менахем Беґін прилучився до заклику Садата відносно „справедливого і тривалого миру на Близькому Сході”, вітав відвагу єгипетського Президента, який, не зважаючи на переважно неґативну реакцію інших арабських лідерів, запропонував і таки прибув до Єрусалиму, а теж закликав до поширення переговорів щодо миру і то без передумов, зазначуючи, що „всі справи повинні і мусять бути обговорені”. Тими словами Беґін відповів на заяву Садата, що справа повернення арабських земель, як теж питання „палестинської батьківщини” не підпадає переговорам. Не згадуючи арабських територій, які Ізраїль окупував під час воєн у 1967-му і 1973-му роках, Беґін, однак, сказав, що „ми не зайняли жадних чужих земель, а тільки повернулися до своєї власної країни”.

У своїх промовах перед Кнессетом ані Садат, ані Беґін, як теж провідник опозиції в ізраїльському парляменті, Шімон Перез, не запропонували жадних значних компромісів щодо ліквідації ізраїльсько-арабського конфлікту, який триває вже майже 30 років, бо фактично кожний з промовців обстоював попередні становища. Однак, як вказують аналітики, сам факт прибуття Садата до Єрусалиму, його виступ в ізраїльському парляменті і заява, що існування Ізраїля „є визнаним світом фактом”, як теж його слова, що Єгипет хоче жити в мирі з Ізраїлем, який мав би запевнену безпеку”, мають велике символічне значення, бо дають підставу сподіватися, що принаймні між цими двома державами, замість дотеперішньої ворожнечі, дійде до дещо кращих відносин.

У своїм виступі Садат підкреслив, що не прибув до Єрусалиму, щоб підписати сепаратний мир з Ізраїлем, ані не старається самочинно закінчити воєнний стан між арабським світом та Ізраїлем, але хотів представити ізраїльським властям арабський погляд на становище на Близькому Сході, як теж поліпшити можливості встановлення тривалого миру на Женевській конференції. Він не згадав поіменно Палестинської Визвольної Організації (ПВО), з якою ізраїльські власті категорично відмовляються переговорювати, але кількакратно наголошував, що розв'язка палестинської проблеми повинна мати першенство.

Прем'єр Беґін у своїй відповіді цілком не згадав палестинців, але заявив, що Ізраїль не зайняв жадних чужих земель, а ізраїльський нарід тільки повернувся до своєї країни. Беґін закликав інших лідерів арабських держав піти за прикладом єгипетського Президента і прибути до Єрусалиму на переговори.

Того самого дня увечері Садат, який прибув до Єрусалиму ще в суботу, 19-го листопада, і Беґін відбули інтерв'ю з американськими телевізійними коментаторами, між ними Волтером Кронкайтом і Барбарою Волтерс, під час якого Беґін сказав, що Ізраїль готовий продовжувати переговори з представниками єгипетського уряду та з лідерами інших арабських держав. Садат заявив, що можливі переговори між єгипетським і ізраїльськими амбасадорами у Вашінґтоні, як теж сказав, що може знову зустрінутися з Беґіном, але не в Каїрі, а десь на Сінайському півострові.

Реакція на відвідини Садата і його промову в Кнессеті мішана. Більшість арабських держав і лідери палестинців засудили цей крок, називаючи Садата „зрадником”, а деякі навіть закликали до державного перевороту проти Садата чи його вбиття. Лівія зірвала дипломатичні зв'язки з Єгиптом, а навіть такі помірковані арабські держави, як Савдійська Арабія та Ливан неґативно оцінили поїздку Садата. Тільки Тунісія, Марокко і Судан підтримали рішення Анвара Садата промовляли в ізраїльському парляменті. Найгостріше критикують Садата, крім Лівії, Сирія і Палестинська Визвольна Організація.

Президент Єгипту Анвар ель-Садат промовляє в ізраїльському парляменті.

Степана Гавриша обрано на члена Екзекутивного Комітету Братських Союзів Пенсильванії

Піттсбурґ, Па. — Від неділі 13 до вівтірка 15 листопада ц.р. тут в залях готелю Вілям Пенн відбулася 66-та конвенція Конґресу Братських Союзів Пенсильванійського стейту, у висліді якої до керівних органів був обраний головний організатор УНС Степан Гавриш.

Степан Гавриш

Пенсильванійський Конґрес об'єднує 73-ри братські союзи з понад 800,000 членами і є одним з найбільших в системі стейтових Братських Конґресів. Слід згадати, що як колискою Українського Народного Союзу була місцевість Шамокін в Пенсильванії, так і місцем народження ідеї братських союзів була місцевість Мідвіл в цьому стейті, де Іван Йордан (Джан Джордан) в жовтні 1868 року заложив перший відділ братської допомоги.

У конвенції взяло участь понад 150 делеґатів, які заступали 53 братські союзи. Під час конвенції були заступлені всі чотири українські Союзи. Делеґатами від УНСоюзу були головний організатор Степан Гавриш і головний радний Андрій Джула, Український Робітничий Союз репрезентували головний секретар д-р Роман Ричок і головний касир Едвард Попіль, Союз Українців Католиків „Провидіння” репрезентували головний касир пані Стефанія Вовчак і головний фінансовий секретар Мирон Баранецький, а Українську Народну Поміч репрезентували головний секретар Ананій Никончук і головний касир пані Анна Крупа.

Конвенцію відкрив офіціяльно в неділю вечером президент Конґресу Йосиф Мілер, а доповідь про „Ролю фратерналізму в родинному житті” виголосив бувший президент Крайового Конґресу Братських Союзів, Вілям Венґер.

У понеділок, 14 листопада, слідували звіти членів Екзекутивного Комітету, вибір президента Конґресу та інших урядовців на 1978 рік, привіти представників Уряду з Гаррісбурґу і Піттсбурґу.

Союзова Округа Лігай Веллі — Аллентавн змагається за нові організаційні успіхи

Істон, Па. (сг) — В суботу, 12-го листопада ц.р., не зважаючи на першу снігову бурю, яка навістила деякі місцевості північної Пенсильванії, понад 25 представників з десяти Відділів Лігай Веллійської Союзової громади прибули на організаційні наради, які відбулися в залі Українського Горожанського Клюбу. Додатним є і це, що на одинадцять Відділів приналежних до Округи було заступлених, як вже сказано десять.

Наради відкрила і ними проводила голова Округи головна радна пані Анна Гарас, а протоколянтами були Стефан Муха — українською мовою і Стефан Колодруб англійською мовою. Відкриваючи наради, пані Анна Гарас привітала союзовців, а між ними голову сусідньої Філядельфійської Округи Петра Тарнавського, касира тієї Округи Івана Данківського, голову Округи Твердого Вугілля Тимка Бутрея та почесного голову Лігай Веллійської Округи Михайла Колодруба. З черги вона згадала про передчасну смерть двох визначних постатей націоналістичного руху, а саме колишнього голову Проводу ЗЧ ОУН сл. п. проф. Степана Ленкавського і голову Проводу Українських Націоналістів сл. п. ред. Олега Штуля Ждановича, пам'ять яких присутні вшанували хвилиною мовчанки. Дальше голова Округи коротко поінформувала про працю Округи, а відтак запросила до слова головного організатора Степана Гавриша, який говорив про цілість праці УНСоюзу, а також присвятив багато уваги праці Округи та поодиноким Відділам. Він висловив признання голові Округи пані Гарас за запрошення

(Закінчення на ст. 5-ій)

Відділи УНСоюзу Західньої Пенсильванії відбули організаційний курс

Піттсбурґ, Па. — В неділю, 13 листопада ц.р., тут в залі Вілям Пен Готелю відбувся організаційний курс для секретарів та інших урядовців Відділів Округ Піттсбурґу і Янґставну. Не зважаючи на сніговy бурю, понад 15 осіб з семи Відділів Піттсбурґської Округи і одного з Янґставну, Огайо, взяло участь в цьому семінарі. Курс відкрив голова Піттсбурґської Округи головний радний Андрій Джула. Він привітавши присутніх, вказав на потребу відбувати курси для секретарів, та представив головного організатора УНС Степана Гавриша, який на протязі трьох годин давав різні поради про союзове забезпечення. Він говорив про потребу вишколу, про союзовий „товар”, а також перевів вправи в доборі родів забезпечення. Багато уваги доповідач присвятив новій грамоті для дітей в клясі ТР-65, яку УНСоюз впровадив в життя якраз тепер, в листопаді.

По кожній лекції союзовці ставили запити. В часі курсу були заторкнені й інші союзові справи, а головно виявлено велике зацікавлення 29-ою Конвенцією УНС, яка має відбутися в Піттсбурґу в наступному році.

На курсі були заступлені Відділи: 53 — Піттсбурґ, 56 — Ввілінґ, Вірджінія, 91 — Меккісрак, 96 — Піттсбуґ, 161 — Ембрідж, 264 — Карнеґі і 338 — Монесен, як також з далекого Янґставну прибула секретарка 274 Відділу пані Галина Сенедяк.

Торріхос обіцяє значні концесії, щоб запевнити ратифікацію договору

Панама. — Під час зустрічі з групою американських сенаторів, які прибули до цієї центрально-американської держави, щоб на місці перевірити ситуацію щодо нового договору відносно Панамського каналу, панамський лідер ген. Омар Торріхос Геррера в суботу, 12-го листопада, заявив, що готовий зрезиґнувати зі свого посту, якщо такий крок переконає Сенат ЗСА ратифікувати цей договір, що його вже підписали Торріхос і президент Джіммі Картер.

Ген. Торріхос, який перебрав владу в 1968-му році, коли повалено цивільний уряд Панами у державному перевороті, також заявив, що його уряд припинить діяльність, яку Вашінґтон вважає порушенням прав людини, наприклад, скасує декрет, що дозволяє урядовим чинникам придержувати політичних в'язнів у тюрмі протягом 15 років і то навіть без судової розправи.

Американські сенатори під проводом сен. Роберта Бирда із Західньої Вірджінії, який є лідером Демократичної більшости в в Сенаті, повернулись до Вашінґтону в суботу, 12-го листопада. Ці демократичні законодавці мають тепер рекомендувати цілому Сенатові, чи ратифікувати новий договір, який передбачає передання контролі над каналом в руки панамського уряду в 2000-му році, але запевняє дальшу ролю ЗСА в його обороні.

СССР погоджується на концесії щодо „крилатих ракет”

Вашінґтон. — Речники американського уряду інформують, що представники Совєтського Союзу на переговори щодо нового договору в справі обмеження стратегічної атомової зброї погодилися на значні концесії відносно американської „крилатої ракети” („круз мисел”), а саме, щоб ЗСА могли розбудовувати і випробовувати далекосяжні „крилаті ракети”, розміщені на суші і на кораблях, а крім того погодилися, щоб засяг тих ракет, які мали б бути вистрілені з літаків, перевищував дотеперішню узгіднену 1,500-милеву верхню межу.

У вересні ц.р. делеґації ЗСА і СССР дійшли були до „тентативного прозуміння”, що американські „крилаті ракети”, розміщені на суші і на кораблях, не повинні мати засяг понад 360 миль. Згідно з новим домовленням, засяг цих ракет міг би бути 1,500 миль. Крім того, Москва подала до відома, що „крилаті ракети”, що їх вистрілюватимуть з літаків, можуть мати засяг, який на 25-30 відсотків перевищатиме дотеперішню 1,500-милеву межу.

Серед специялістів американського уряду поширюються дві здогади, чому Москва, яка раніше настоювала на значні обмеження відносно „крилатих ракет”, тепер раптом погодилася на такі концесії. Одні твердять, що совєтські лідери тим способом хочуть доказати, що дійсно зацікавлені новим договором щодо обмеження стратегічної атомової зброї. Натомість працівники Департаменту оборони думають, що Совєтський Союз поквапно розбудовує свою власну версію „крилатої ракети” і тому не хоче, щоб на його ракети були встановлені надто строгі обмеження.

Проте, не зважаючи на причини, урядові кола ЗСА твердять, що концесії Москви відносно „крилатої ракети” поліпшили вигляди, що новий договір щодо обмеження атомової зброї в загальному буде виготовлений в недалекому майбутньому.

Концесії совєтських властей теж викликали позитивну реакцію з боку союзників ЗСА у Західній Европі, бо нове домовлення не забороняє Вашінґтонові передати „крилаті ракети” іншим державам НАТО, а тільки натякає, що було б побажаним, щоб „ті ракети не були розповсюджені”.

Державний Департамент обвинуватив Кубу за збільшення військових частин в Африці

Вашінґтон. — Ройтер інформує, що Державний департамент ЗСА перестеріг 17-го листопада ц. р. Кубу перед наслідками, якщо вона збільшуватиме свої військові частини в африканських країнах. Це, очевидно, грозить також відновленню нормалізації між Кубою і З'єднаними Стейтами Америки. Речник Державного департаменту Годдінґ Картер 3-ий заявив, що на підставі студій Куба значно збільшила свій військовий контингент в Африканських країнах, зокрема в Анґолі і Етіопії і тепер він становить 27.000 вояків. Також деяка кількість цивільних кубинців перебуває в Африці затруднених в різних ділянках життя тамошніх країн. Крайова Рада Безпеки встановила, що Куба в останніх тижнях вислала знову до Африки від 4 до 6,000 вояків і це матиме дуже неґативний вплив на замирення в Африці і полагодження справи в Родезії і Південній Африці, згідно з ранішим пляном британського уряду. Речник Державного департаменту при тому відмітив, що Куба у раніших розмовах обіцяла зменшити свої військові залоги в Африці, сприяючи тим самим відновленню нормалізації і нав'язанню нових дипломатичних зв'язків з Вашінґтоном. Годдінґ Картер підчеркнув, що Державний департамент повідомив про своє становище Гавану і тепер все залежить від Фіделя Кастра, чи він далі продовжуватиме аґанжуватися в Африці, чи припинить висилання кубинських вояків і змагатиме до відновлення нормалізації із ЗСА.

В НЮ ЙОРКУ СТВОРЕНО КОМІТЕТ В СПРАВІ ЗВІЛЬНЕННЯ АНАТОЛІЯ ЩАРАНСЬКОГО

Ню Йорк. — Минулого четверга, 17-го листопада, Конференція Великого Ню Йорку Для Справ Совєтських Жидів зорганізувала комітет, який має за завдання робити заходи щодо звільнення совєтського дисидента жидівського роду Анатолія Щаранського, якого Москва плянує поставити під суд за „зраду”, закидаючи йому співпрацю з Центральною Розвідчою Агенцією (Сі-Ай-Ей), хоча президент Джіммі Картер особисто заперечив ці твердження совєтських чинників. Президент і державний секретар Сайрус Венс також перестерігали Москву, що якщо Щаранського і двох інших дисидентів, Юрія Орлова і Александра Гінзбурга, покличуть до судової відповідальности, то це дуже пошкодить відносинам між ЗСА і Совєтським Союзом, бо американський уряд вважає, що нема жадних доказів, що три згадані дисиденти поповнили якісь злочини.

До комітету оборони Анатолія Щаранського ввійшли обидва сенатори з Ню Йорку, республіканець Джекоб Джавітс і демократ Деніель Мойніген, як теж багато осіб з політичного та мистецького світу і то різних національних походжень.

Минулого четверга обидва сенатори перестерегли Москву, що вона не може порушувати прав своїх громадян, а відтак надіятися, що Америка надасть Совєтському Союзові різні торговельні пільги, наприклад, погодиться на продаж великої кількости зерна.

Сенатор Джавітс заявив, що совєтські лідери мусять зрозуміти, що „таки існує пов'язаність” між станом прав людини у Совєтському Союзі та такими справами, як торгівля із ЗСА та новим договором щодо обмеження стратегічної атомової зброї.

Вказуючи на факт, що з уваги на поганий урожай Москва знову плянує закупити велику кількість зерна в ЗСА, сенатор Мойніген сказав, що якщо совєтські власті таки виконають свої заміри судити Щаранського за зраду, то тоді „нехай Совєтський Союз цієї зими прохарчовує сам себе

Мойніген також заперечив, що ЗСА вмішуються у внутрішні справи Совєтського Союзу, вказуючи, що це Москва втягнула Америку у справу Щаранського, безпідставно закидаючи йому, що співпрацював із Сі-Ай-Ей.

На пресовій конференції, під час якої проголошено створення комітету оборони Щаранського, була присутня Голда Меїр, колишній прем'єр Ізраїля, яка закликала Москву звільнити Щаранського і дозволити йому поселитися в Ізраїлі, де живе його дружина.

Артур Голдберґ, голова американської делеґації на Беоґрадську конференцію, який прилетів до ЗСА на кількаденні наради з президентом Картером, поінформував, що справу Щаранського та інших дисидентів кількакратно обговорювано в Беоґраді, додаючи, що він особисто вказував совєтським делеґатам, що уряд ЗСА поважно зацікавлений трактуванням дисидентів у Совєтському Союзі, як теж вказував їм, що „детант повинен мати гуманне обличчя”.

Амбасарор А. Ґолдберґ відбув наради у Вашінґтоні

Вашінґтон. — Амбасадор Артур Ґолдберґ, голова американської делеґації на Беоґрадській конференції в справі перевірки примінення Гельсінкських угод, повернув до ЗСА минулого тижня на консультації з президентом Картером, державним секретарем Венсом та рядом інших урядових і приватних діячів. Амбасадор Ґолдберґ звітував про дотеперішній хід нарад в Беоґраді та заслухав порад і суґестій відносно дальшої тактики ЗСА на цій конференції.

Українська Група сприяння Гельсінкським угодам в Україні у Вашінґтоні повідомляє, що у всіх справах пов'язаних з конференцією в Беоґраді в питаннях прав людини, переслідування в Україні та в справах українських політв'язнів можна звертатися телефонічно до вашінґтонського бюра амбасадара Ґолдберга на числа (202) 632-0968 і 632-0969. Крім цього, група повідомила, що можна рівнож звертатися до Бюра прав людини і гуманітарних справ у Вашінґтоні, яким відає Кліф Броді (Cliff Brody) телефон цього бюра — (202) 632-1384. Вашінґтонська група закликає українських громадян звертатися листовно, телефонічно і телеграфічно до згаданих бюр з вимогою наголошувати питання прав людини і українських політв'язнів на нарадах в Беоґраді.

Совєти обвинувачують Захід за ведення „пропаґандивної війни” в Беоґраді

Беоґрад, Югославія. — Газета „Правда”, орган Центрального Комітету КПСС у числі з 17-го листопада ц.р., знову виступила з обвинуваченням проти Заходу, а головно проти держав Північно - Атлянтійського Оборонного Союзу (НАТО), що вони ведуть на Европейській Конференції для справ безпеки і співробітництва в Беоґраді „пропаґандивну війну” за права людини. „Правда” зокрема атакує голову делеґації З'єднаних Стейтів Америки Артура Ґолдберґа, який, мовляв, використовує справу прав людини для того, щоб відвернути увагу від багатьох серіозних справ, які турбують населення Европи. Газета заявляє, що деякі західні країни-сиґнатори Гельсінкської угоди, все ще продовжують дискутувати над справами „третього кошика” цієї постанови, забуваючи, що конференція має обговорити також багато інших справ.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Релігійний ренесанс в СССР

Засоби масової інформації повідомили в неділю, 13-го листопада ц. р., покликаючись на пресове агенство Ассосіейтед Пресс,що 12 монахів Руської Православної Церкви звернулись окремою петицією до генерального секретаря ЦК КПСС і голови Президії Верховної Ради СССР Леоніда І. Брежнєва, щоб він погодився на відкриття історичного манастиря Печерської Лаври, яка 16 років тому була перетворена, на зарядження совєтських офіційних властий, на історичний музей, що його тепер оглядають і, очевидно, подивляють переважно закордонні туристи. Копію цієї петиції група монахів передала закордонним кореспондентам, а ігумен Ахіля, зустрівшись з журналістами, розповів їм про історію манастиря, який був збудований ще в XI сторіччі і є сьогодні найстаршим манастирем в СССР. Він також долав, що совєтська влада закрила була монастир в 1929 році, але, враховуючи релігійні настрої в часі Другої світової війни, відкрила його знову в 1942 році, щоб потім, мовляв з браку монахів, закрити його остаточно в 1961 р. У петиції монахи стверджують, що вони долучують свій голос до голосу народу і Церкви і гаряче закликають комуно-московського верховоду дати дозвіл на відкриття Печерської Лаври, обіцяючи, що вони особисто повернуться до цього манастира, щоб започаткувати там життя.

Статті і більші чи менші замітки про відродження релігії в Совєтському Союзі появляються тепер дуже часто. Писали до тієї теми також акредитовані в Москві кореспонденти, які стверджують, що в СССР під сучасну пору є приблизно 40 мільйонів осіб віруючих: 30 мільйонів православних (у два рази стільки, як членів Компартії), 5 мільйонів католиків і лютеран і 5 мільйонів людей інших віровизнань. Не згадується, очевидно, в офіційних статистиках західніх кореспондентів про підпільну Українську Католицьку Церкву. Кореспондент щоденника ,,Ню Йорк Таймс'' Дейвід Шіплер стверджує, наприклад, що, не зважаючи на жорстокі переслідування, арешти, викидання з праці, закриття церков за Хрущова і Брежнєва, дискримінацію віруючих, — християнство не тільки живе в СССР, але й розвивається, стає новим сильним рухом, духово об'єднаним, спаяним в одну цілість, творить одну нерозривну силу, об'єднану християнським віруванням, якої бояться комуно-московські режимники. Причини ренесансу бувають різні: одні люди шукають в молитві втрачених ідеалів, загубленого сенсу життя, інші знову, — каже Шіплер, — розчарувавшись марксизмом, шукають для своїх дітей твердішої духовної бази і знаходять її в релігії.

Що релігійний ренесанс в СССР й інших комуністичних країнах існує, про це немає ніякого сумніву; що режим робить всякі заходи, щоб цей ренесанс зупинити, про це говорять вже не тільки поінформовані особи на Заході, але також пише совєтська центральна преса, а ще більше ,,Хроніка поточних подій'' та інші самвидавні публікації в СССР. Наприклад, ,,Хроніка Литовської Католицької Церкви'' стверджує, що існують навіть таємні інструкції КПСС і КГБ для боротьби з релігією. Але чи все це допомагає? Навпаки, тенденція до релігії і релігійности з кожним роком зростає, бо релігія і Церква є незборимі, як про це промовисто свідчить власне досвід в Совєтському Союзі.

У Ню Йорку відбуватиметься виставка Любослава Гуцалюка

Ню Йорк. — З рамени Об'єднання Мистців Українців в Америці, після незвичайно успішних і численних виставок в Европі і ЗСА Любослава Гуцуляка, в неділю, 27-го листопада ц.р., о год. 1-ій по пол., тут в новій Ґалерії УСОМ в Домі Українського Визвольного Фронту при 136 2-ій евеню, відбудеться відкриття виставки олій цього відомого маляра. Цим разом Любослав Гуцалюк виставлятиме 14 міньятюр з давніших років та 24 малого формату олій, на яких — здебільша враження з останньої поїздки по Франції. У день відкриття виставку, яка триватиме до 4-го грудня включно, можна буде оглядати до 8-ої год. вечора. Кожноденно в будні дні виставка буде відкрита від год. 6-ої до 8-ої вечора, а в суботи і неділі від 1-ої до 8-ої вечора.

Остап Своєчко

ВІД ҐЕНОЦИДУ І ЛІНҐВІЦИДУ ДО НОМІНОЦИДУ

Згідно з повідомленням ,,Свободи" з 1-го листопада 1977 р., комуністичний уряд ,,людової" Польщі задекретував зміну назв українських місцевостей у п'ятьох воєвідствах: Коросняньскому, новосанчівському, перемиському, ряшівському і тарнобжеському. Це, до речі, не перша зміна назв, якою тепер охоплено 120 місцевостей. Вже й раніше, після насильного виселення лемків осінню 1947 р., була переведена така зміна українських назв з явною метою затерти всякі сліди приналежности цих місцевостей до української національно-етнографічної території.

Не трудно догадатися, які причини склонили польських комуністів до цього яскраво протиукраїнського провокаційного кроку:

1. Доказати свій ,,патріотизм'' польській українофобній публіці, яка все що мріє про Польщу ,,од моржа до моржа".

2. Доказати своїм ,,босам" у москві, що їх протиукраїнська політика ґеноциду і лінґвіциду користується повною піддержкою і ,,творчим" наслідуванням Варшави.

3. Запобігти будь-яким спробам польсько-українського порозуміння для спільної боротьби проти Москви.

4. Залякати українське населення Польщі можливістю дальших репресій.

Дійсний глузд цих махінацій польських комуністів властиво зрозуміли українці в Польщі і в квітні 1977 р. видали заклик обороні національних і людських прав для українців в людовій Польщі. Зокрема закликають вони ,,всі політично-визвольні і суспільні організації, щоби всіма силами піддержували боротьбу з державною політикою винародовлювання і з національною дискримінацією в країнах, гноблених Совєтами".

Важке положення українського населення в людовій Польщі погіршується з кожним днем більше ще й тому, що маріонетковий ,,уряд" т. зв. УССР в Києві не є ніяким чинником, з яким польські комуністи мусіли б рахуватися. За австрійську меншість в північній Італії (Горішня Адиґа) вступається австрійський уряд; за словінську меншість в Австрії турбується юґославський уряд; за альбанську меншість в Юґославії від років веде кампанію комуністичний уряд в Тірані і т.д., і т.д., — тільки за гноблених українців у комуністичній Польщі ніхто не вступається, ніхто цим не турбується і нікого це абсолютно не обходить в добі, коли фразами про людські права на різний лад найбільше туманять світ комуністи всіх мастей, не виключаючи, розуміється, і польських.

Виринає питання: чи українська еміґрація у вільному світі може залишити без відповіді цей заклик своїх гноблених польськими комуністами братів і сестер? Дехто каже: ,,Ми не можемо позволити собі вести боротьбу на два фронти — один проти поляків, а другий проти москалів". Хто так говорить, не розуміє дійсного укладу сил в Східній Европі. Людова Польща на є самостійною державою, а сателітом Москви. Вся політика людової Польщі є плянована і керована Кремлем, хоч, ,,про людське око", Москва зберігає певний точно закреслений обсяг ,,самостійницьких'' сповидностей свого польського сателіта. Тому теж польський ґеноцид над лемківським населенням в 1947 р., московський лінґвоцид, доконуваний над українською мовою безперервно від десятиліть, і сучасний номіноцид польських комуністів, спрямований на знищення і вимазання з мапи Східньої Европи українських назв місцевостей у комуністичній Польщі, — треба розуміти як одне і те саме явище, якому на ім'я московський імперіялізм у різних відмінах. Висновок з цього ясний: Нема ніяких двох фронтів боротьби для нас, українців. Є тільки один фронт — протимосковський — частиною якого є комуністична Польща.

Що українська відповідь на провокацію польських комуністів є палючо актуальною проблемою, розуміється само собою. Це тимбільше, що українська політична еміґрація у вільному світі сильно занедбала справу оборони українського населення від супер-шовінізму польських комуністів та, зрештою, також і некомуністів. На польський супер-шовінізм конечна є з українського боку енерґійна протидія не тільки у формі різних петицій, закликів чи звернень, але у формі ясно зформульованих домагань. Ці домагання повинні бути зформульовані на незаперечних фактах: 1) Що українське населення в Польщі, а зокрема, лемки, є населенням автохтонним. 2) Що уряд комуністичної Польщі у безприкладно брутальний і незаконний спосіб виселив це населення — головно лемків — з його власної землі і прирік на повне знищення шляхом денаціоналізації на т. зв. ,,відзисканих землях". 3) Що лемки мають повне право на поворот у свої рідні сторони, як повноправні громадяни. 4) Що комуністичний уряд людової Польщі поносить повну відповідальність за злочинне виселення лемків і за всі з цього чину випливаючі наслідки.

Спираючися на цих фактах, центральні проводи всіх українських політичних організацій у вільному світі повинні видати спільний комунікат чи меморандум і предложити цей документ в Об'єднаних Націях. Щодо змісту цього комунікату чи меморандуму, то в ньому повинні знайтися до-

(Закінчення на ст. 6-ій)

К. Крупський

60-РІЧЧЯ БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ В АМЕРИКАНСЬКІЙ ОЦІНЦІ

(2)

Наша преса вже не раз доносила про те, що московські пропаґандивні журнали англійською мовою, щоб прикривати насильну русифікацію, яка проходить в совєтській імперії, часто друкують статті про те, як то совєтський уряд ,,дбає про розвиток усіх національних культур совєтських народів". Той уряд навіть подбав про створення альфабетів для деяких малих азійських племен, які досі не мали власного письма. В додатку, ті пропаґандивні журнали переповнені ілюстраціями, що показують гарні школи тих племен, які до приходу совєтської влади були зовсім безграмотні.

Така облудна пропаґанда іритує американських українців, бо вони прекрасно знають, що вона служить ширмою, яка мала б заслонити, або відвернути увагу від русифікації, що проходить в Україні та інших підсовєтських республіках. Не раз московська пропаґанда про цей ,,культурний розвиток" зроджувала в нас болючий сумнів в те, чи колись зрозуміє американська преса брехливу перфідність Москви.

Тепер ті, що так сумнівались, можуть потішитись фактом, що ту перфідність вже зрозумів і навіть вказує на неї журнал ,,Ю. Ес. Нюз енд Ворлд Ріпорт". Це бачимо у розділі статті п. н. ,,Революція Росії такою, як виглядає знутра". Ця частина статті написана у формі інтерв'ю, яке перевів редактор цього журналу з двома кореспондентами, з яких один раніше був, а другий тепер є кореспондентом цього журналу в Москві. Наводимо тільки маленьку частину з цього розділу, який надрукований в журналі на трьох сторінках:

,,Запит: Що ж з мільйонами людей Совєтського Союзу, які не є росіянами? Чи вони думають і поступають так, як росіяни?

Відповідь: Ні, між ними існують деякі важливі різниці, які можуть стати причиною найгірших внутрішніх проблем Совєтського Союзу на протязі слідуючої, або дальшої ґенерації. Росіяни заледве є більшістю з населення цілої країни і їхній приріст дуже низький в порівнянні з не-росіянами. Таким чином, вкоротці росіяни стануть меншістю, хоч і найбільшою, але все ж таки меншістю, яка панує над декількома десятками народів різних культур і національностей. Багато говориться про національну різнородність Совєтського Союзу, але фактом є, що тим союзом керують росіяни на свою користь.

Запит: Чи робиться щось щоб змінити це?

Відповідь: Уряду пробує присвоїти і зрусифікувати усе населення і це є доказом того, що совєтський уряд що іншого говорить, а що іншого робить. Це правда, що уряд створив декілька альфабетів для мов деяких племен, однак, в цей же час він робить натиск, щоб замінити національні мови російською мовою. Навіть на території республік економічний поступ громадян є неможливим без доброго знання російської мови. На більші національні меншости, такі як українці і грузини, стало проходить натиск, щоб вони покидали традиційні звичаї і замінювали їх ,,совєтськими традиціями". Це включає навіть такі речі, як весілля і святкування уродин."

Кінцевий розділ статті п. н. ,,Запальний ґніт до нової революції покладено" написав Бернард Левін, який є одним з чільних брітійських газетних і телевізійних коментаторів та кореспондентом ,,Таймс Лондону".

В одному місці Левін пише: ,,Мабуть найсильнішим дисидентським рухом є той, що насичений національним почуваннями: українці, литовці, узбеки, естонці та інші національні меншості ведуть боротьбу. По десятках років гноблення їхня національна гордість стає все сильнішою і вони уважають її своїм природним правом (хоч вони не можуть надіятись на співчуття від Підкомітету для дослідження колоніялізму при ОН)."

Автор вірить, що Совєтський Союз буде повалений тільки гнобленими і тими, яких нині людські і національні права є потоптані. Він кінчає свою частину статті словами: ,,Запальний ґніт є покладений. Усе, чого бракує це — сірник".

Не від речі буде при цій нагоді звернути увагу на одно наше загально-громадське недомагання, за яке ми повинні вдаритись в груди, вважаючи його таки нашою ,,вольною" провиною. Часто нарікаємо на те, що американська преса ігнорує проблему поневоленого українського народу, але виникає питання: чи висловлюємо ми нашу вдячність тим рідкісним газетам і журналам, які виказують зрозуміння до нашої національної проблеми? А погляньмо на жидів, для проблеми яких якнайширше є відкритими усі засоби інформації. Проте, в пресі не проходить ні одна стаття про жидів без реакції з їхнього боку. Вони найчисельніше реагують-схвалюють написане, або критикують.

На жаль, у нас ця справа більш як жалюгідна, і то в той час, як в деяких громадах на міжусобиці, на писання всіляких пасквілів, на розмножування їх і розсилання по громаді знаходиться час і гроші, але написати відповідного листа до редакції американської газети нема кому. Якась незрозуміла інертність до цієї важливої справи лежить в характері більшости наших громадян. Усі інші етнічні групи, включно з муринами, відповідно реагують на те, що пишеться про них.

Наприклад, в черговому числі ,,Ю. Ес. Нюз енд Ворлд Ріпорт" був надрукований лист від якогось американця балтійського походження, який висловив признання редакції за таку чудову статтю про Совєтський Союз та за становище редакції до поневолених народів Совєтського Союзу — Естонії, Латвії і Литви. На ділі, про Латвію і згадки не було в статті.

Сумно і прикро є звертати увагу на цю нашу хворобливу інертність відносно преси. Невже із зростом великих можливостей ми робимось ще більш байдужими до цієї важливої справи? Виходить, що матеріяльний добробут збудив неґативні інстинкти в поважній частині нашої громади. Більшість цієї нашої, нібито політичної еміґрації віддає першенство хворобливо поширеним особистим амбіціям.

(Кінець)

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

,,УКРАЇНСЬКІ" КАНДИДАТИ І ДИПЛОМАТИ...

Останнім часом на політичній арені ЗСА починають появлятися індивідуальності з прізвищами виразно українського походження, а деякі з них колись чи навіть тепер активні в українських інституціях.Це відносно нове явище з яким виринають деякі нові проблеми, до яких треба підходити як до складніших проблем чим наші внутрішньо-громадські справи, бо вони такими не є.

,,Свобода'' з 10 листопада пише: ,,Українські кандидати перепали''. Якщо п. Олег Миськів (про якого я тільки чув чи читав) й п. Володимир Квас (якого дуже добре знаю) кандидували як українські кандидати, то вони б навіть мого голосу не дістали. За обох як кандидатів на пости, на які вони кандидували, я віддав би свій голос. На мою думку, називати їх ,,українськими кандидатами'' не до речі, шкідливо для кандидатів і не на користь українській громаді.

Англомовний ,,Український Тижневик' з 6-го листопада подав: ,,Soviet attempt to blackmail Ukrainian American Diplomat".

Знов якесь непорозуміння. Про існування таких дипломатів мені нічого не відомо. Пану Варварову воно також може робити комплікації, бо правдоподібно Державний департамент не знав про те, що п. Варварів був ,,українським дипломатом'', а не дипломатом ЗСА.

Ще одна дещо інша і в деякій мірі пов'язана справа: у ,,Свободі'' з 8-го листопада в статті: ,,Проф. д-р О. Грановський'' написано: ,,Навіть такі імена, як Тимошенки, Кістяковські не грішили українством, не належали до українських установ, організацій чи громад. Наш славний Архіпенко був і не був з нами, залишив спадщину, а де вона?'' Безумовно, тон автора не вимагає дискусії, але з боку Редакції це ,,друкарський чортик'', якого вона не повинна була перепустити.

Андрій Пащук

МОРОКА З АПОСТРОФОМ

В газетах і книжках у нас де-не-де вживається такий значок ' , що називається апостроф. Як я був у шкільному віці від 1925 року, мене ніхто про ніякий апостроф не вчив. В американській мові є апостроф, і він має велике значення, бо він скорочує слово. В польській мові дається над буквою гейби апостроф, він зм'якшує букву (н. пр., ogeń, słońce, ćma). Подібно є і в інших мовах. Якщо вживається якийсь знак, то він вводить якусь зміну і він мусить там бути.

А де у нас ,,апостроф'' мусить бути, нащо він там потрібний, коли і хто його видумав... такі питання виринули у мене, і я просив би редакторів: поясніть мені ту справу, тим більше, що я є секретарем 234-го Відділу УНСоюзу, часто пишу письма в союзових справах, ніколи ніякого ,,апострофа'' не даю, бо не знаю, де і навіщо.

Я є певний, що тільки ті, хто пишуть газети і книжки, ставлять ,,апостроф'', а загал громадянства його не вживає, бо так як я, не знає де і нащо. Так само як я, загал, читаючи газети, книжки, не звертає уваги чи він бачив чи не бачив десь якийсь ,, ' ''. По довгих роках я сам щойно тепер звернув на нього увагу. (Жартом скажу, у нас так потрібний ,,апостроф'', як кілька назв на означення.... чого...ЗСА чи США чи ЗДА, чи...? або в одній країні, і то в одній місцевості, послуговуватись 2-ма календарями).

Я Вас просив би передайте цього листа також для прочитання для Ікера, може він скористає з теми до написання фейлетону і в гумористичний спосіб представить громадянству про ,,потребу'' ,,апострофа'' в нашій мові.

Остаюсь з пошаною,

Іван Іваник

О. Гайський

КЛІВЛЕНДСЬКІ МЕТАМОРФОЗИ

[Від власного кореспондента]

Клівленд, Огайо. — Щоб ніхто не потягав мене до відповідальности, мовляв, кожна порушена в цім дописі справа покривається з наголовком,на вступі заявляю,що в журналістиці багатьох країн для заголовку таких дописів часто вживається навіть одним-одну справу, якщо вона надає цілості статті відповідного кольориту. Це просто хроніка, яка, відповідно зіставлена, творить калейдоскоп, де кожний знайде щось для себе. Отож:

Грім з ясного неба в клівлендську ратушу не був би такою несподіванкою для міста, як вислід правиборів на мейорський уряд 1977: дотеперішній мейор, 64-річний Ралф Перк, після трьох каденцій (6 років) підряд, перепав у цьому передзмагу. В фіналі опинилися два юнаки, сумаричний спільний вік яких не досягав Перкового: 30-річний братанок колишнього конгресмена Майкела Фігена — Едвард і ,,вічний революціонер'', Деніс Кусініч, раніше член Міської ради, а останньо — урядовець судів (,,клерк ов кортс'').

В правиборах довжиною носа виграв Фіген, проте, перемога нічого не казала: звільнені голоси Перкового табору були великим знаком запиту, дарма, що сам Перк заявився за Фігеном, щоб спрямувати ці голоси в його табір.

Щоб дещо відпружити свої нерви в часі між правиборами (4-го жовтня) й фінальними виборами (8-го листопада), Клівленд у днях 20-го й 21-го жовтня мав небуденне інтермеццо: візиту англійського престолонаслідника, принца Велсу — Чарлза...

Для жіноцтва Клівленду в білий день ожила казка про ,,Сіндерелу'' (,,Попелюшку''). ,,Що таке князь? Чи можна дотикатися його? А... може він на неї (думала про себе кожна) зверне увагу — принц, як відомо ще парубок...

Огрядний, висококультурний, блискучий в акції й реакції, королівський красень терпеливо витримував усі поцілунки, який від нього вимагали й які на його щоках насильно ,,октроювали''. А поза тим, жваво цікавився продукцією сталі, підкреслював соціяльну важливість робітництва, посадив пропам'ятне дерево на Паблік Сквері і відкрив новий будинок правничих студій Клівлендського стейтового університету.

,,Чармінґ (чарівний Чарлз'', а з ним місто перебували на дев'ятій хмарі фантазії, жіноцтво — на вісімнадцятій.. Але на другий день вибила (згідно з фабулою Попелюшки) година розчарування, тільки цим разом — для принца: йому заступили дорогу ірляндці Клівленду й Піттсбургу з вимогами англійського виходу з Північної Ірляндії (Астеру)... Не допомогла ні дипломатія, ні бравура королевича, вигуки проти нього були такі неприхильні, що в одному місці він мусів... побажати демонстрантам ,,того самого'' (чого вони йому, чи Англії бажали).

А на другий день клівлендська преса, замість говорити традиційно про боротьбу католиків проти протестантів в Алстері, назвала табори по імени: ірляндцями й англійцями.

Сяк, чи так, ,,чарівний Чарлз'' залишив у місті й околиці стільки зламаних дівочих сердець, скільки відданиць нараховують на цьому терені.

Талановитий журналіст Дік Фіґлер (з ім'ям-признакою), знов таки згідно з фабулою ,,Сіндерели''-Попелюшки, винує в неуспіху завеликі ноги-стопи в невдачних кандидаток на партнерку принца, а карикатурист Басет ще в два дні по відлеті королевича представляв у ,,Пресс'' атлетичну клівлендку, як вона силкується втиснути свою ногу ч. 12 у черевик ч. ... 3. Крамничий продавець співчутливо приглядається, а далі каже:

Та навіщо силкуватися?.. Принца вже давно нема в місті...

До речі, після відлету королівського гостя прийшла розрада долі для ніг ч. 12: щоденник ,,Плейн Дійлер'' тричі, а за ним ,,Пресс'' і підміська ,,парма Сан-Пост'' заговорили про ,,Українсько-американський біг навпростець на 10 тисяч летунів (шість амер. миль), у якому стартують маратонський переможець Дрейтон і 200 змагунів та змагунок''...

Справа звучала так фантастично, що українська громада соборно не повірила в вісті й сиділа в хаті. Проте, біг успішно відбувся в суботу, 29-го жовтня 1977 — про подію звітує на іншому місці один з організаторів імпрези, співтворець української легкоатлетики по цей бік океану — мгр Степан Маланчук. А ми спішімся до виборів на мейора, бо обидва кандидати, як два боксери в своїх кутах рінґу, вже сиділи, очікуючи ґонгу до початку змагань. Фіген мав попертя Демократичної партії, юнії АФЛ-КІО ,,етніків'', сенатора-астроната Джона Ґлена, Перка і щоденника ,,Пресс'''. Номінальний демократ Кусініч, який стартував як незалежний, мав за собою тільки автомобільну юнію, сен. Меценбавма і щоденник ,,Плейн Дійлер''. Зате мав кандидат Кусініч щось важливіше, ніж офіційні попертя фірм — свою 10-річну боротьбу проти ,,естаблішменту'', завжди з явною метою оборони інтересів загалу проти великого капіталу (в одному випадку за таку боротьбу заплатив побитою головою). В такому самому змислі Кусініч вів свою пропаганду. Три тисячі виборців таки не послухали своїх партійних чи юнійних ,,босів'' і пішли за тим, якого знали раніше як свого оборонця. У висліді, Клівленд дістав наймолодшого мейора в історії великоміст Америки, з виглядом студентського ,,фрешмена'', коли 1969-го року, як свіжо-спечений радний 7-ої варди Кусініч промовляв до переможних юніорських футболістів УАСК ,,Львів'', між промовцем і його авдиторією не було ніякої різниці ні з вигляду, ні ростом. Але від того часу минуло вісім літ твердої життєвої школи. За молодечим виглядом криється залізна воля й енерґія, холодний рахунок і готовість до оборонного, чи наступального скоку. Такі люди все одно, в який спосіб, кінчать високо...

Щоб у ратуші і дух Перка не пах, виборці викинули з Міської ради теж його сина і на додаток, ще сімох попутників.

Та це ще довго не значить, що старий Перк, сам із походження ,,етнік' (чех), отже, природний і стверджений союзник українців та інших ,,етніків'', був , чи є ледащо. Сто тисяч населення втекло з Клівленду не від Перка, вони втекли (тільки на передмістя цієї метрополії) від розпаношеного злочину в місті. І тут не поможе Кусініч, так само як і його попередники: експерт у нещодавній серії статтей у місцевій пресі без обиняків заявив, що ,,організований злочин є складовою частиною (американської) системи''... Для цього мусіли б узятися більші сили, ніж мейор одного міста... Якщо Кусініч виконає тільки інші свої обітниці: поправить побутові умови бідного населення і зуміє забезпечити працю людям в умовах передбаченої'' метаморфози — переміни характеру міста з синьоковнірного (робітничого) на білоковнірний (урядничий) центр, технологічного напрямку — то він, Кусініч, і так виявиться чудодієм.

А Перкові на відході влаштовано довготривалу ,,овацію, стоячи'', як її влаштовують людині, що, згідно зі своїм найкращим умінням і сумлінням, виконала своє завдання. Згадувана вже в цій статті ,,Клівленд Пресс'' підписала цей образ демократії в поході словами:

— Його програма може бути відкинута. Але не може бути відкинутий Перк — як людина...

Коли в нас прощатимуть так переможених?...

За професійною працею та іншими зайняттями, автор цього допису не може брати участи в усіх імпрезах нашої клівлендської громади, тому пише тільки про те, що пхається йому в вуха й очі комунікатами преси, радіо й телебачення... А втім, про якісь метаморфози-переміни нічого в нас і звітувати.

Чути нарікання, мовляв, на Листопадовому святі — першому в сезоні національних святкувань — заля була тільки ,,символічно'' обсаджена людьми...

Чи не пора б перенести більшість святкувань на школи й виховні організації молоді, а самим будувати тут те, що дуже на потребу Рідному Краєві, а чого він там не може будувати: українську науку на вершинних установах Заходу, яка відвоювала б історію й культуру України — та творити постійний науковий фронт проти окупанта, який уже й деяких західніх науковців запрягає, щоб остаточно задушити українську правду ?

Очевидно, і праця і грошова пожертва справляють біль — але тільки так довго, як нам болить недоля Краю,

(Закінчення на ст. 5-ій)

Помер Павло Гаврилюк

У середу, 9-го листопада родина й приятелі відпровадили на вічний спочинок у Вінніпеґу визначного кооператора Олещини Павла Гаврилюка. Він тихо заснув від недуги серця.

Родина Гаврилюків віддавна проживала в селі Юськовичах, теперішній Йосипівці, біля Олеська. Перед Другою світовою війною в селі мешкали чотири великі родини Гаврилюків, які не знали про спорідненя між собою, але мусіли походити від одного предка в забутій давнині. Покійний Павло ще не знав про свого прапрадіда, який мешкав „коло Криничок'', займався садівництвом, а також робив повози для панів. Ілько Гаврилюк помер 1797 року. Його син Семко жив від 1772 до 1845 року. Павлів дід Микита народився 1825 року і помер 1911-го.

Ми наводимо ці факти, бо вони творять генетичну і економічну базу Павлового характеру і його суспільної діяльности. По скасованню панщини, спадкоємець маєтку Уруських в Юськовичах, Васілєвський, зробив всі заходи, щоб найкраще поле залишити для себе, а селянам дати неужитки. Нелегко було боротися з Васілєвським, бо він був в той час президентом Галицького сейму у Львові і мав неабиякий вплив на життя Галиччини. Все одно, юськовичівські селяни не злякалися панського впливу і позвали його до суду. Микита, Павлів дід, був одним з провідників селян, які ходили чотирнадцять разів на судові розправи до Золочева і Львова, часом пішки, але процес виграли.

Коли о. Олекса Левицький, олеський декан і парох Юськович, заснував т-во „Сільський господар'', в 1890-их роках Павлів батько Степан був одним з юськовичівських активістів, які заснували філію цього товариства в рідному селі. Молоді селяни почали вживати европейські методи в сільському господарстві, вживаючи штучні погної, осушення мокляків і ротацію піль, щоб збільшити видайність землі та поширити земельну площу під засів. Крім цього, „Сільський господар'' заложив в селі крамницю і шпихлір-банк, де селяни могли позичити збіжжя в скрутні часи. Товариство також підтримувало о. Левицького в його братствах тверезости, які за короткий час привели до ліквідації корчем і врятували Юськовичі від повного ожебрачення і втрати останніх клаптиків землі на користь лихварів.

Тому не диво, що сільський активіст Степан Гаврилюк рішився на майже нечуваний крок: післати свого сина Павла до гімназії у Львові. Він хотів кращої долі для своїх дітей. Але по двох роках науки вибухла війна і св. п. Павло, правдоподібно в запалі молодечої романтики, зголосився добровольцем до австрійської маринарки. Він провів війну, по вишколі у Відні, в околиці Трієсту і Дуращо.

Але правдива боротьба почалася щойно по війні. Степан Гаврилюк мав кузню, яка працювала для потреб селян, але не приносила настільки доходу, щоб прокормити себе і чотирьох синів. Було трохи поля, але небагато. Св. п. Павло не бачив змоги продовжувати освіти, оженився з дівчиною з Кутів і почав будувати собі хату недалеко від батькової. Допомагав батькові в кузні і на полі. Другий син Микола найшов працю на залізниці, оженився і вийшов з хати. Молодші діти, Єфрем, поранений знайдений стрільном під час війни, і Луць залишився при батькові.

Св. п. Павло, людина малого росту, але повна енергії, шукає за ділянками для вияву своєї інтеліґенції. Ступаючи в сліди свого батька, він робить заходи, щоб заложити в Юськовичах кооперативну крамницю. Разом з іншими кооператорами Олещини, він організує сітку кооператив і молочарень включно з фабрикою масла „Маслосоюз'' в Ожидові, які дали хоч і скромну базу для української підприємчивости. В обличчі економічного застояння Польщі і неґативного наставлення уряду до українських підприємств, це був немалий досяг.

Мережа кооператив і молочарень Олещини перейшла майже без змін в совєтську Райспоживспілку, а совєтські апаратчики не могли дати собі ради без таких досвідчених працівників української кооперації, як св. п. Павло Гаврилюк, Ілько Окопний, чи Іван Дзоба. В обличчі недостач і поганих товарів, ці люди робили що могли, щоб вдоволити потреби продуктів щоденного вжитку по наших селах. В Олеську совєтський уряд зліквідував закон Капуцинів і перетворив їхній манастир на магазин для крамниць району, що причинилося до поваленння централізації кооперативних крамниць.

Ситуація погіршилася під німецькою окупацією. Дуже тяжко було дістати товари найбільшої потреби; інші зовсім зникали. Німці гляділи на Союз українських кооператив, як інструмент визиску селян. Треба було їм протидіяти, треба було оборонити людей всіма можливими засобами. Довкруги посадника міста Володимира Мандюка згуртувалася група місцевих провідників, які плянували засоби оборони: св. п. Павло Гаврилюк, голова кооператив, Віктор Паляниця, учитель, колишній директор середньої школи; Дзоба, Окопний і декілька молодших.

Св. п. Павло Гаврилюк все виглядав молодо, мав постійні контакти з молодими і брав участь разом з ними в легальних і нелегальних акціях двадцятих і тридцятих років. Коли члени УВО і ОУН почали ставити хрести на могилах українських вояків, юськовичівський хрест постав в кузні св. п. Павла Гаврилюка. Доношики до польської поліції були в кожному селі і не раз в Гаврилюків робили обшуки, але Павло якось оминув ув'язнення. Тоді люди його покоління, навіть дуже активні, залишали громадську роботу по Першій світовій війні, віддаючись своїм родинам і турботам щодення, св. п. Павло вдержував контакт з націоналістичним підпіллям і служив їм досвідченим дорадником. В тих часах, коли молоді, запальчиві сільські юнаки часом робили фатальні помилки, в нас бракувало таких дорадників зі старшого покоління.

Не зражувало Павла і те, що не всі хотіли слухати його порад, що трагічні вчинки потрясали час від часу суспільством Олещини.

Коли Вороняки зароїлися вояками УПА, команда УПА все могла рахувати на матеріяльну поміч проводу районної кооперації.

На скитальщині, св. п. Павло Гаврилюк опинився в Баварії, спочатку в Пракенбаху, а потім в Камі й Ляндсгуті. Він і його родина виїхали до Вінніпеґу в 1948 році. Тут він втратив свою жінку, і мусів працювати фізично, але він ніколи не втратив погідної, тихої вдачі і безмежного оптимізму. Тихий, приємно усміхнений, він віддавав довгі години для українського суспільного життя Вінніпеґу, а потім Оттави, куди він перенісся по смерти жінки, щоб бути біля своїх дітей і внуків. Своєю працею і ощадністю він збудував нове життя для свох нащадків.

Св. п. Павло Гаврилюк був одним з тих, що взялися закріпити досягнення українського відродження напередодні Першої світової війни, в умовах свіжого болю і депресії поразки, в обставинах польського переслідування і загального замішання. Майже щотижнево читаємо ми клепсиди цих останніх сірих трудовиків на народній ниві, бож навіть молодші з них дотягають до сімдесятки. Св. п. Павлові було понад вісімдесят. Св. п. Павло Гаврилюк і йому подібні не зазнали в житті ані добробуту, ані вигод, ані почести, але видно життєва боротьба добре їх загартувала і дала їм сили, щоб служити рідній справі до самого кінця.

А. Г.

Марія Гарасевич отримала нагороду для Видатних Американців

Марія С. Гарасевич

Марія Гарасевич — філолог — відомий літературний критик, автор літературних праць, розвідок, статтей, рецензій, есеїв таких як: „Сучасна поезія в Україні'', „Сатира й гумор в українській совєтській літературі'', „Джон Стайнбек'', „М. Коцюбинський'', „Безсмертя'', „Федір Одрач'', „Улас Самчук і його спогади „На білому коні'', „Смішні сльозини Миколи Понеділка'', „Зорепад'' Миколи Понеділка'', „Іван Нечуй-Левицький'', „Софія Парфанович'', „Переспіви з японської мови Нестора Ріпецького'', „Борис Олександрів'', „Колокруг'' Бориса Олександрова, „Міжобрійна поезія'' — про збірку „Травневі мрії Ганни Черінь'', „Ганна Черінь — письменниця - гуморист'', „Блакитні троянди'' Теодора Курпіти, „Володимир Несторович'', „Олекса Веретенченко'' — літературний портрет, „Драми Миколи Ковшуна'' й багато інших. Автор ряду есеїв, оглядів, статтей в ділянці музичного, театрального мистецтва багатьох журналістичних статтей.

Славний блискучий доповідач на літературних вечорах, академіях. Мала власні літературні вечори в Детройті, Торонті, Чікаґо, на яких читала свої літературні праці. За есей „Безсмертя'' нагороджена на літературному конкурсі СФУЖО.

Член „Об'єднання Українських Письменників „Слово'' та Асоціяції Українських Журналісток.

Своєю працею, М. Гарасевич звернула на себе увагу The Marquis Who's Who Publications Board. Її вже вписано в книгу „Who's Who of American Women", 10th Edition 1977-78 та обрано до 11th Edition.

Крім того, International Biographical Centre, Cambridge, England вибрав М. Гарасевич для поміщення її імени й даних про неї у таких його виданнях як: „World Who's Who of Women, 4th Edition, 1978-79 та Dictionary of International Biography, Volum XV — 1978-79.

Editorial Board of American Biographical Institute номінував Марію Гарасевич бути включеною у списки видатних американців. Її ім'я вписано в книгу Notable Americans of 1976-77, 9th Edition. Визнання славними американськими й інтернаціональними центрами таких важливих видань літературної праці українки в її рідній мові — це лише велика честь для неї, але й гордість для нас. Та хіба найбільша честь бути вписаною в книгу Видатних Американців.

Оля Макар

Концерт Ганни Колесник у Сиракюзах

Сиракюзи, Н. Й. (М.Л.) — У неділю, 23-го жовтня ц. р. тут уперше відбувся концерт, тепер уже нашій еміґраційній спільноті, загально відомої оперової співачки Ганни Колесник. Її ж бо концерт у цій громаді попередили численні концерти на трьох континентах — в Европі, Америці й Австралії.

З хвилиною її появи у вільному світі 5 років тому попросту у героїчному переїзді кількох кордонів, які їй разом з її рідними вдалось автом проскочити зі „совєтського раю'', вона стала щонайменше потрійно атракційною. Вона — співачка Київської Державної Опери й Балету ім. Т. Г. Шевченка враз із своїм чоловіком Володимиром Андрійовичем, заслуженим хор-майстром тієї ж опери, своїм сином Максимом, небіжем Ратушним, концертовим піяністом та своєю матір'ю — перша українська родина, яка покинула такі високі позиції у заміну за волю і за вимріяну свободу мистецької творчости без диктату ненависного режиму. Тоді міжнародна і наша преса уважала цю групу одчайдушних втікачів просто героями.

Друга атракція це напевно її високе голосове мистецтво, а саме повне, вирівняне, сильне мещо-сопрано, яких у нас небагато.

І врешті третя її атракція — це її правдиво українська врода, яка враз із її тонкою і майстерною позою на сцені мусить полонити серце кожного не тільки слухача, але й глядача.

Отакою зі всіми своїми атракціями вона приїхала з концертом оперових арій та українських пісень 16-ох виключно українських композиторів із вченим музикологом-акомпаньятором мґром Зеноном Лавришином і найкращим та найвірнішим своїм імпресаріо, бо своїм чоловіком, із віддаленого Торонта.

Її концерт дописувач мав нагоду слухати вже давніше в сусідньому Рочестері, але тоді мисткиню мучила якась мабуть, нелюдська флю, а у нас вона виступила у своїй найкращій голосовій і фізичній кондиції.

І виступила із зовсім новою програмою, бо певно догадувалась, що багато українських мешканців із Сиракюз слухали її в Рочестері.

Програма складалась із двох частин. У першій — мисткиня проспівала клясичні композиції наших славних композиторів, як теж вийнятки із опер М. Березовського, Д. Бортнянського, М. Лисенка, Л. Ревуцького, А. Вахнянина, а в другій із зворушливою ніжністю проспівала 9 пісень сучасних наших композиторів із далекої, але так близької нам України, композиторів тут мало відомих, що їх музичну творчість співачка знаменито нам представила, а саме: І. Марченка, І. Шамо, М. Костецького, М. Степаненка, як теж усім нам добре знаного Г. Китастого і врешті свого акомпаньятора З. Лавришина, що його нову композицію співачка вперше тут виконала.

Із цього опису виглядало би, що концерт був під кожним оглядом успішний. І таким він справді був, якщо ходить про мистецьку виконавчиню концерту, враз із її знаменитим акомпаньятором. Таким був він сприйнятий теж слухачами, які кожну пісню приймали невгаваючими аплявзами.

Але мимо згадано атракційности мисткині з усіми її талантами — успіх концерту був тільки частковий, бо не дописала громада. Можна легко собі уявити почування співачки такого маштабу і такої атракційної сили, коли вона мусить співати в авдиторії на 580 місць для тільки 120 слухачів! І це сталось тоді, коли аранжери концерту зробили багато, хоч може і не все, для пропаґанди цього атракційного концерту.

Успіх концерту ледве чи могла направити щира подяка мисткині головою Відділу УККА д-ра О. Ґудзяка і китиця квітів піднесена їй маленькою Богданкою Батрух.

Прикре враження виконавців програми старалась теж зм'якшити українська православна громада цього міста, а зокрема Сестрицтво парафії св. Луки, своєю щирою і безпосередньою гостинністю, хоча ця громада може й не більша, як було число слухачів на концерті.

Як господар прийняття М. Дяченко, так теж промовці І. Пігуляк та д-р М. Логаза старались направити те враження мистців. Зокрема останній промовець, який у мисткині бачив символ тієї нашої чарівної рідної пісні, яка мала б гоїти серця нашої еміґраційної спільноти на чужині, привітав дорогих мистців „Одою до пісні'' Р. Купчинського, а у висновку із імпрези ствердив, що ніякий мистець не може жити самою тільки волею, хоч би дорожив нею понад саме життя.

Храмове свято в Кліфтоні

Кліфтон, Н. Дж. — У неділю, 16-го ц. р., церква Св. Покрови торжественно обходила своє храмове свято, що його очолив Владика Архиєпископ Марко. Йому сослужили о. настоятель прот. І. Кульчицький, о. митрат Шпаченко, дияконував протодиякон Микола Чалий. Хор під дир. проф. С. Вожаківського своїм прекрасними, голосами чудовими напівами, причинився до звеличання цього торжества. Владика Архиєпископ Марко у своїй проповіді згадав про Покров Пречистої Діви Марії і про те, що від зарання нашої історії їй присвячувано наші церкви, а Ярослав Мудрий увесь наш народ віддав під її омофор. І під цей омофор піддавали пізніше наші козаки, кінчаючи УПА.

Діти в народнім одязі сипали квіти під ноги дорогого Владики і супроводжали його до церкви. Отець настоятель подякував Владиці за прибуття і звеличення храмового свята, як і о. митратові Ф. Шпаченкові й протодияконові М. Чалому, та запросив усіх до залі під церквою на прийняття. На це прийняття прибув із паніматкою о. протопресвітер Т. Форостій із церкви Св. Вознесіння. Під час перекуски, яку приготовило Сестрицтво, Владику вітали: проф. Северин Палидович, голова УККА, від УНДому й Самопомочі Я. Петрик, згадавши про стару еміґрацію, яка поробила для нас велику працю. Ред. Петро Ямняк, підкреслив велику ролю нашої Церкви, без якої ми б не існували на еміґрації, згадав за брак священиків і велику заслугу Його Блаженнішого Митрополита Мстаслава в оснуванні Духовної Семінарії. Промовляли ще о. протопресвітер Т. Форостій та о. митрат Ф. Шпаченко. Та перед тим проф. Вожанківський підготовив дуже гарну мистецьку програму, на яку склалися виступи: Катруся Войтюк продеклямувала дуже гарно вірша Миколи Щербака — „Славим Тебе''; Войтюк Галя „Три матусі'' — Л. Полтави, „Молитву до Богоматері'' продеклямувала Ліза Філатов. Юних деклияматорів присутні нагороджували оплесками. При супроводі фортепіяна — проф. С. Вожаківського тріо — Войтюк К., Войтюк Г та Філатов Ліза виконали „Було колись в Україні'' — сл. Т. Шевченка, муз. Я. Степового, „Садок вишневий'', сл. Т. Шевченка, муз. Я. Степового та „Ой летіла зозуленька'', нар. пісня, обробка Д. Січинського. Після чого дует виконали: Євгенія Бабенко і Гаращенко-Вілл Василина „Журба'' із опери „Під звуки рідної пісні'', Давидовського. Відтак в супроводі фортепіяна співала Є. Бабенко „Огні горять'', сл. Т. Шевченка, муз. М. Лисенка, „Розвійтеся з вітром'', сл. І. Франка, муз. Я. Степового та „Хусточка моя'', сл. Т. Шевченка, муз. М. Лисенка. Солістку присутні оплескували гураганними оплесками. Опісля виступив із сольо протидиякон М.Чалий,який проспівав „Віють вітри,віють буйні'',нар. пісня, обр. Слоніва, „Ой, чого ж ти дубе'', з опери „Про що тирса шелестіла'', муз. К. Стеценка, „Реве та стогне Дніпр широкий'', сл. Т. Шевченка, муз. обр. Косенка та гумористичну пісню із опери „Наталка Полтавка'' — „Ой під вишнею, під черешнею''. Всі виступи були дуже дбайливо підготовлені, що є заслугою проф. С. Вожаківського й всіх їх тепло вітали, бож вони причинилися до теплої атмосфери храмового свята.

Перед прийняттям у першій мірі склав привіт голова церковного проводу п. Леник, який передав ведення свята п. Черненкові, який при кінці візвав своїх прихожан з приводу храмового свята скласти пожертви на церкву. На його заклик складено від 10 дол. до 100 дол При кінці довше слово виголосив Владика Марко, але вже на суспільно-громадські теми, зазначуючи, що на церковну тему виголосив проповідь у церкві. Це величаве храмове свято закінчено молитвою , що її проказав Владика Марко.

Петро Ямняк

Свято Івана Христителя на підгір'ю Каліфорнії

Недавно у „Свободі'' появилось декілька дописів про церковці та храмові свята. Хочу той цикл доповнити описом, як то ми відсвяткували празник Івана Христителя у малій церковці на підгір'ю Каліфорнії. Не хочу наслідувати Ікера та його фейлетон „Храмове Свято'' але находжу в нім багато аналогій з нашим святкуванням. Передусім і тут проявилось те так дуже потрібне і довго ожидане соборницьке об'єднання, бо зійшлися люди з різних областей нашої України. Положена та церковця на просторі середущої Каліфорнії, поміж Льос Анджелес і Сан Франсіско, а побудував її на своїй посілости колишній парох православної церкви у Сан Франсіско о. прот. Іван Гончарів. Наші поселенці, які живуть у цім районі радо користають з тих Богослужень, бо задалеко їм їхати до великих міст де є наші церкви. Зізовні та мала святиня непомітна, але внутрі гарно прибрана і з гарним престолом. А як вийде священик у своїх святочних ризах і започаткує Службу Божу своїм дзвінким голосом, то всіх проймає приємне своєрідне враження. Багато краси додає церковний хор з прекрасними голосами. Також мило вражає те, що Богослужби відправляються чистою українською мовою і що кількакратно поминається „нашу многострадальну Україну та її воїнів, і тих, що на засланні''. На закінчення виголосив о. протоієрей дуже змістовну проповідь, нав'язуючи до сьогоднішнього празника та говорив про конечність збереження віри.

По Богослужбі всі перейшли до залі, де при гостинно заставлених столах засіли до полуденку. І тут, подібно як описує Ікер були гори вареників, голубців і пиріжків, бо більшість прихожан, які закупили собі тут невеличкі фарми — це переселенці з Великої України і вони придержуються ще давньої нашої традиції. Після вступної молитви почались поздоровлення іменниників, Іванів, серед котрих перше місце зайняв сам о. парох. Його особливо сердечно вітали не тільки всі присутні, але і його рідний брат, який приїхав з родиною на це свято з Орегону. При милій розмові час скоро минав. Під кінець виступив один з учасників з грою на бандурі і всі з приємністю вислухали дві чудові пісні. Була і гарна деклямація малого хлопця, якому написав патріотичний вірш його дідо, колишній воїн із визвольної війни. З многоліттєвієм чергувались і деякі промови присутніх давніх діячів — взірцем яких був виступ колишнього провідника Культурного Центру з Льос Анджелес п. Веселого.

З милими враженнями розходилися всі прихожани, бо,хоча розкинені, могли зійтися у цій підгір'янській стороні зі своїми земляками, забравши зі собою милий спогад.

Н. К.

До 80-річчя д-ра Михайла Кушніра

Д-р М. Кушнір у своїй бібліотеці

Цього 1977 року видатному письменникові-філософові, мистецтвознавцеві і мистцеві-маляреві та громадському діячеві д-рові Михайлові Кушнірові минає 80 літ життя.

Довга життєва дорога його далеко не закінчена: д-р Михайло Кушнір з подивугідною енерґією продовжує працювати в різних ділянках, і можна щиро пошкодувати, що багато його праць тепер не мають ще відборця — він буде тоді, коли Україна стане Державою.За державність України словом,пензлем і численними публіцистичними та науково-філософськими працями змагається Ювілят.

У молодих роках на Станиславівщині він, як активний діяч-націоналіст, публіцист і організатор низки „Просвіт'', часто протягом довгих періодів не виходив із польських в'язниць. Пані Софія, дружина Доктора, сама активна в українському громадському житті під Польщею, а потім і за кордоном (зокрема в ОЖ ОЧСУ у Вашінґтоні) — десятки днів і ночей провела попід мурами польських в'язниць, привозячи чоловікові не тільки матеріяльну, але й духову підтримку.

В невтомній праці серед рідного народу і для рідного народу швидко минула повна напруження, небезпек і невигод молодість. Здається, мало хто з українців присвячував так багато часу книжці, як д-р Михайло Кушнір. Навіть у в'язницях він домагався одного: книжок.

Під час Другої світової війни Ювілят керував відділом культурної праці при УЦК у Кракові — Львові. Праця була складна і небезпечна з огляду на німецько-фашистського окупанта, якому аж ніяк не йшлося про українську культуру. Д-р М. Кушнір умів і в тих обставинах допомагати українським театрам, артистичним групам, втікачам зі Східніх Земель України — письменникам, співакам, акторам; всіляко сприяв публікаціям найбільш важливих для підвищення свідомости народу книжок.

По війні спершу в Німеччині, потім з 1948 р. в Америці, д-р Михайло Кушнір багато часу присвячував Спілці Української Молоді, як член Центрального Комітету та Головної Управи СУМ Америки; у 1948—57рр. редагував сумівський журнал „Авангард'', публікував у різних виданнях багато статтей на виховні й культурно-освітні теми. Одночасно продовжував важливу й цінну мистецьку діяльність, створюючи кілька серій дереворитів, ліноритів, рисунків. У німецькому виданні вийшла його серія „Орфіка'', а також кілька німецьких книг, оформлених цим українським мистцем.

З 1974р. д-р Михайло Кушнір є професором Українського Католицького Університету, на запрошення Патріярха Кир Йосифа І. Він особливо зайнявся вивченням української ікони, першоджерел іконопису, докладно проаналізувавши різницю між іконою українською та іконою візантійською (більше похмурою, суворою). На підставі вивчення ікони д-р М. Кушнір відкрив нові, досі невияснені явища з історії української народної культури та з певністю встановив, що в Х столітті, в час прийняття Християнства з Візантії — Україна-Русь мала свою власну, дуже багату й оригінальну культуру, вплив якої виявився навіть на відмінності ікон.

Д-р Михайло Кушнір є автором багатьох розвідок, філософських есеїв, наукових праць з ділянки мистецтвознавства і культурознавства. Деякі з них були опубліковані на сторінках журналу „Визвольний шлях'' у Англії, на продовження, багато чекають там своєї черги. Одна з найновіших його праць, надрукованих у тому журналі, маз назву „Світ мистецтва''.

У дослідженнях праджерел української історії та шляхів формування українського народу д-р Михайло Кушнір прийшов до висновку, що Україна значною мірою постала у висліді розвитку специфічної культури народу, і що в часах історичних катаклізмів Україна черпала й черпає сили із власної національної християнської культури. Ці тези легли в основу доповіді на Другому З'їзді АДУК, що відбувся ц.р. в Ню Йорку. Зазначимо, що й першим головою Головної Управи Асоціяції Діячів Української Культури був сам д-р Михайло Кушнір.

На жаль, автор надзвичайно цінних праць не мав можливости сам їх видавати для читача. Так, лежить у течках-рукописах готова монографія під наг. „Григорій Савич Сковорода'', на 500 стор., або інша велика філософсько - релігійна праця „Підстави християнського світогляду'', а з 50 есеїв на тему „Край і еміграція'' дотепер був надрукований лише І розділ... Чекає на видавця й така наукова розвідка, як „Велич християнської традиції'', а „Зустріч з мистецтвом'' можливо будуть опубліковані на сторінках „Визвольного шляху''.

Мислитель - націоналіст, д-р Михайло Кушнір вважає, що „націоналізм це не лише світогляд, це в першу чергу — філософія''.

Бажаємо не лише довгих років життя і здоров'я Ювілятові: бажаємо, щоб наша організована спільнота не втрачала скарбів, які нині лежать у рукописах! А про д-ра Михайла Кушніра, як мистця-маляра, мав би розповісти в одному з найближчих чисел журналу „Терем''.

80 років не раз дуже важкого життя, життя у вірності українській ідеї, дружина Доктора, пані Софія, після стількох переживань,сліз під мурами тюрем,нестач і небезпек,кілька років тому втратила зір. Нехай людська увага і тепло допоможуть родині д-ра Михайла Кушніра переборювати невигоди щоденного життя-буття.

Небуденна людина, небуденна і його життєва Подруга. Тільки ми, на жаль, такі буденні...

Леонід Полтава

Поновлений репертуар Ганни Колесник

Рочестер, Н. Й. (Б. Г.) — За пильним старанням української православної церкви св. Покрови та при активній допомозі Відділу УККА, наша Українська Громада матиме змогу і приємність слухати солов'їного співу примадонни Київської Опери, Ганни Колесник, яка не хотіла коритися насильству та безправству і проживає тепер тут, у вільному світі.

Її концерт, з поновленим гарним репертуаром відбудеться в новозбудованій залі церкви св. Покрови дня 27 листопада ц. р. в годині 4-ій по полудні.

Квитки можна набути в таких місцях: Крамниця „Кути'', Українська Кредитова Спілка і крамниця „Веселка''. Віримо, що наша громада сердечно її привітає, бо добре пам'ятає попередній виступ. Тиждень раніше пані Ганна співатиме у Трентоні, Ню Джерзі.

Борис Губка

Виставка видань НТШ на Конференції Етнічних Спадщин

Виставка видань Наукового Т-ва ім. Шевченка

Як було згадано в пресі від 11 й 12-го листопада ц. р. в Тічер коледжі Колюмбійського університету відбулася Конференція Етнічної Спадщини Америки з доповідями, практичними заняттями, виставками книжок й видань, показу фільмів та телебачення пов'язані з тими проблемами. Про організацію й проведження програм етнічних спадщин доповідали проф. д-р Михайло Пап, директор Інституту Совєтських й Східноевропейських Студій з Джон Керолл університету в Клівленді, Огайо та проф. д-р Любомир Винар, директор Програми Студій Етнічних Публікацій, автор чисельних довідкових публікацій англійською мовою, як довідник етнічних організацій в Америці, довідник етнічних періодичних й серійних видань й довідник джерел до етнічних студій в Америці. В нарадах також брав участь проф. д-р Володимир Гуцуляк з університету Барклі в Каліфорнії. Серед біля двадцяти національностей таких, як: естонці, росіяни, поляки, жиди й інші, були українці, які виставляли видання Наукового Товариства ім. Шевченка з Ню Йорку. Виставку видань НТШ улаштував заступник наукового секретаря д-р Ол. Соколишин якому допомагав працівник бібліотеки НТШ журналіст Віталій Лехтер. Виставлено понад п'ятдесят книжок, Записки НТШ, Англомовні видання, доповіді й фотовідбитки каталогових карток красвих й еміграційних видань НТШ, розкладених на двох обширних столах. Роздано багато інформативного матеріялу про Україну, що його одержано з УККА та англомовну Історію НТШ за 100 років проф. д-ра Вас. Лева. Всі жадали каталогу видань НТШ, що тепер є в підготові, завдяки д-рові В. Савчакові, який його виготовляє. Виявлено велике зацікавлення Україною, зокрема науковими виданнями НТШ.

Д-р Ол. Соколишин

Лігай Веллі в поклоні Блаженнішому Патріярхові Йосифові

Нортгемтон, Па. (І. Стасів). — Неділя 30-го жовтня, цей день великого свята, день в якому Лігайвелійська громада з любов'ю і вдячністю віддавала поклин Українському Мойсеєві Патріярхові Йосифові І в 85-ті роковини народження і 60-ті роковини єрейських свячень.

День був погідний і теплий. Ласкаве сонце озолочувало всю красу природи, а високі клени з барвистим листям неначе покланялись разом з нами нашому Ювілятові. На церковній копулі св. І. Хрестителя блистів сріблений хрест.

У лавках святині схилились голови благословенного люду, що прийшов помолитись за здоров'я й силу Первоієрарха Помісної Української Церкви. Молебень правив о. М. Батчо, а по закінченні Молебня усі перейшли до авдиторії св. І. Хрестителя, де у 4-ій год. по полудні відбувся великий Концерт.

У всій величі й повазі на стіні сцени виднів рушником прикрашений портрет Патріярха. По обох боках зелені пальми, а на переді китиця червоних маків — на знак любови.

Свято-концерт розпочав молитвою о. Л. Любинський, парох св. Михаїла в Дженкінтавні, Па., а потім „Торжественну Кантату на честь Патріярха", врочисто виконав відомий церковний хор св. І. Хрестителя з Ньюарку, яким диригував його керівник проф. М. Добош. Мовчазно, у молитовних позах, схилили голови присутні. Свято відкрив вступним словом голова Лігайвелійського Відділу УККА — проф. д-ра А. Кіпа, сказавши короткий нарис про Ювілята і складаючи привітання присутнім.

Надворі вже стемніло... і знову, немов би в гармонії із заходячим сонцем заспівав хор „Світе тихий" — А. Веделя, опісля „Сей день, егоже сотвори Господь". Мелодії пісень, що їх виконав хор зворушили присутніх. Гість із Філядельфії проф. д-р Л. Рудницький зілюстрував „Образ Патріярха в літературі". Часто промовець переплітав віршовими присвятами, що їх уклали на честь Блаженнішого різні автори. Після промови „Богородице Діво", ніжно виконала солістка З. Бундзяк, їй акомпаньювала талановита Д. Сигіда. Опісля співачка ще виконала „До Тебе прибігаєм" — І. Примми. Публіка нагородила виконавців рясними оплесками.

Адвокат В. Рибак з Бетлешему к. конгресмен до Стейтової легіслятури, виголосив коротку, але змістовну промову про світлу постать Патріярха, в англійській мові.

По короткому резюме, на сцені виступнули хористи. Довгі білі сукні обведені чудовою вишивкою надавали краси хористкам. Позаду у вечірніх одягах поважно уставились чоловіки. Тугіт оплески... і немов з самого неба покотились грімке: Слава вовишніх Богу — Д. Бортнянського. Перед публікою низько вклонилась деклиматорка Оля Білозор-Цегельська і виконала вірш Р. Завадовича „Борець без меча". І знову пролунав церковний псалом: „Блаженні людіє" — Д. Бортнянського у виконанні хору св. І. Хрестителя.

„Отче наш" — вірш З. Когут проказала відома декляматорка Емілія Гранат. І немов у силу її слів, хор виконав „Богородице Діво" — А. Гнатишина, сольовий заспів З. Бундзяк барвисто прикрасив мистецькі виконання, до яких супроводжала грою на фортепіяні Д. Сигіда. А на кінець концерту — „Патріярший Гимн", хор співав велично, а на залі похилились голови присутніх, похилились низько голови перед портретом Велетня, перед Його Духовістю, перед своїм Українським Мойсеєм, якого зберіг нам на славу Бог. Із глибокої далечі, неначе неслось Благословення Господнє Патріярха Йосифа, що в своїй могутності й славі з хрестом у руках, благословив тих, що прийшли поклонитись Йому, нашому Батькові, Ісповідникові, Великому й незламному Патріярхові Йосифові...

Перед закінченням концерту, що його спонзорував Лігайвелійський Відділ УККА під почесним патронатом Українського духовенства, його голова і конферансьє концерту д-р А. Кіпа, ще зачитав привітального листа від Відділу з „Патріярхат" у Філядельфії, і дякуючи усім виконавцям концерту, закрив ці величні святкування.

По концерті відбулась перекуска для гостей, що її приготовили пані від СУА в Бетлегемі, ОЖ ОЧСУ, УЗХ, ООЛ з Аллентавну. Керівник хору св. І. Хрестителя з Ньюарку проф. М. Добош склав висловив признання ініціяторам цих святкувань і заінтонував многолітствіє, що підхопили його хористи розсіяні на залі.

Ввесь чистий дохід із концерту призначено на Патріярший Фонд.

У першу річницю смерти св. п. Миколи О. Дзябенка

Св. п. Микола Ониськович Дзябенко

Рік тому невблаганна смерть вирвала з наших рядів Миколу Ониськовича Дзябенка, одного з основоположників ОДУМУ в ЗСА. 19-го листопада 1972 року він помер в Університетському шпиталі, в Ню Йорку після тяжкої недуги.

Св. п. Микола Дзябенко народився 10-го серпня 1924 року в родині дяконка, в селі Матяшівка на Полтавщині. В дитячі сирітські роки Микола Дзябенко навчався в семилітній школі. Для одержання повної середньої, а тим більше вищої освіти, для сина „ворога народу" не було жадних перспектив. Вдова, після убитого чекістами отця дяякона Онисья, пані Павлина Дзябенко здобувала засоби для голодного прохарчування двох сиріт дітей (Миколи і Люби) тяжкою працею в колхозі. Пізніше помічником бідної вдови став і сам юнак Микола, виконуючи непосильну працю в колхозній неволі. Війна 1941 року московсько-комуністичної імперії з гітлерівською Німеччиною і окупація всієї України новими загарбниками, створила ще більшу небезпеку для української підростаючої молоді — небезпеку опинитись а таборах невільничої праці в Німеччині. Сімнадцятирічний Микола Дзябенко, шукаючи виходу, влаштовується на працю в Управі міста про яке поет Павло Тичина писав: „Не той тепер Миргород, Хорол річка не та..."

Микола Дзябенко належав до таких молодих людей, які не витрачали даремно часу, а використовували його для праці над книгою, щоб здобувати нові знання.

В 1943—44 рр. гітлерівська полчища, під натиском совєтських армій, залишали терени України, а на їхнє місце прибували московські господарі — вбивники батька Миколи Дзябенка. Родина Дзябенків, як і багато інших гнаних і голодних українців, опинилась в ДП — таборах.

В 1946 році, під проводом св. п. письменника Івана Багряного, оформлюється організація, що складається переважно з колишніх каторжан совєтських в'язниць і концтаборів. В небезпечних умовах, коли по таборах ДП вільно розгулювали совєтські кагебісти, пролунали слова письменника Багряного — „Чому я не хочу повертатись на „Родіну"?. Видана, під такою назвою, брошура в англійській мові розповсюджувалась по всіх американських військових частинах, розсилалась до всіх урядів західньої Европи і Америки, вона потрапила і до рук пані Елеонори Рузвельт, дружини президента Франкліна Рузвельта. Очевидно, що брошура зробила своє діло, бо незабаром пані Елеонора Рузвельт стала заступницею тих, кого почали примусово репатріювати на „родіну" в 1946-47 рр. Навколо особи Івана Багряного і його найближчих друзів об'єднувались колишні переслідувані совєтським режимом. На першому З'їзді в 1946 році остаточно оформилася УРДП, прихильником якої, а пізніше і її членом став св. п. Микола Дзябенко. А тим часом він учиться в таборовій гімназії, а потім і в духовній семінарії, щоб здобути знання для активної праці в державному і церковному будівництві майбутньої вільної України. Наставали 1949—50 роки, для українців ДП-таборів відкривались шляхи до здійснення Шевченківського „Коли...", „Коли діждемось Вашингтона, з новим і праведним законом?..."

В 1949 році родина Дзябенків опинилась в ЗСА і поселилась в Ню Йорку. Тут Микола Дзябенко, влаштувавшись на працю, почав відвідувати вечірні курси при коледжу, вивчаючи англійську мову і здобуваючи фахову освіту. Вже на самому початку перебування в країні Вашінгтона, Микола Дзябенко включається в активну громадську працю і стає одним із ініціяторів і організаторів ОДУМ-у. Першою клітиною ОДУМ-у в ЗСА в 1950 році була нюйоркська філія ОДУМ-у, що її очолив св. п. Микола Дзябенко. Від неї та за її прикладом і зразком почали засновуватись філії ОДУМ-у в інших містах ЗСА. Тому її на початку п'ятидесятих років називали „Матірною Філією" ОДУМ-у. Ню Йорк був місцем осідку Головної Управи ОДУМ-у в ЗСА, довголітнім членом якої був св. п. Микола Дзябенко. Таким чином творились філії і Головна Управа ОДУМ-у в Канаді. В 1953 році створено Центральний Комітет ОДУМ-у. Будучи в 1959-60 роках Головою Головної Управи ОДУМ-у, св. п. Микола Дзябенко входив до складу ЦК ОДУМ-у, як представник ОДУМ-у ЗСА. Діяльність його була завжди плідна, він уникав будь яких непорозумінь, уміючи обходити гострі кути. Св. п. Микола Дзябенко приймав також активну участь у праці ДОБРУС-у.

ДОБРУС в ЗСА і СУЖЕРО в Канаді, з участю УРДП видавали англійською мовою книги, брошури, відозви і т.д., розсилаючи їх до урядів, членів парляментів, політичних партій всіх країн вільного світу. Серед цих видань були фундаментальні видання під назвою: „Біла книга про чорні діла Сталіна" і „Біла книга про чорні діла Кремля". Св. п. Микола Дзябенко, як син жорстоко репресованого українця давав свої свідчення до згаданих книг і до інших видань ДОБРУСУ і СУЖЕРО.

Багато з тих молодих людей, що творили ОДУМ ДОБРУС і СУЖЕРО і колись активно працювали в цих організаціях, — вже на початку шестидесятих років ставали пасивними і поступово почали „загублюватись" в еміграційних тінях. „Загублювались" і остаточно „загубились" ті, що одержали вищу фахову освіту в американських коледжах і університетах та здобули вигідні посади в американських установах та підприємствах. Іноді їхні прізвища зустрічаються на списках жертводавців на різні „фонди", але не на одумівський фонд.

Св. п. Микола Дзябенко належав до людей такої вдачі, що „не загублюються", а стоять на стійці до переможного кінця. Він був жертвенний і подавав приклад іншим. Коли прийшла сумна вістка в 1963 році про смерть письменника Івана Багряного, Микола Дзябенко був одним із ініціяторів і організаторів в ЗСА створення Видавничого Фонду ім. Івана Багряного. Він і йому подібні прихильники св. п. Івана Багряного склали по 100 долярів на цей фонд. Перша сума понад 2.000 дол. була вислана до Центральної Комісії Фонду в Німеччині з Ню Йорку.

Микола Дзябенко був діяльним і в партії до якої належав, обраним до її керівних органів, був керуючим справами Центрального Комітету УРДП. Поява відламу в УРДП, на прикінці шістдесятих років, сильно збентежила св. п. Миколу Дзябенка і він почав відходити від політичної праці, віддаючи більше часу для праці в ОДУМ-і.

Св. п. Микола Дзябенко був одружений, але родинне його життя склалось не так, як хотілось. Настала самотність, а за нею і нещасливий випадок при переході вулиці. Микола Дзябенко опинився в лікарні з переломом ноги. Важка операція і довго-тривале лікування не могло не відбитись на моральному стані цього невтомного політичного і громадського діяча. Стан здоров'я Миколи Дзябенка щодалі то все погіршувався, але все ж він бував іноді на одумівських з'їздах, конференціях, нарадах і т.д. Він багато читав, а читати мав що, бо ще в Німеччині почав творити свою власну бібліотеку. Серед власних книг були книги і релігійного змісту, бо ж студіював він в Мюнхенській Богословській Семінарії, і, очевидно мріяв колись здійснити батьківський заповіт — продовжити його служіння Богові. Тяжка, нова недуга прикувала Миколу Дзябенка до ліжка на довгий час і не дала йому здійснити мрії.

Вже рік минув, як перестало битись щире українське серце людини, яку по її ділам, можна назвати людиною з чистою совістю. В цю сумну річницю, ми його друзі, схиляємо свої чола і промовляємо:

Тебе, Миколо, пок житимемо — не забудемо!

В. Г.

Д-р Михайло Штерн у Детройті

В суботу, 29-го жовтня ц. р. в вечірніх годинах виступив перед українською громадою Детройту д-р Михайло Штерн. Крім цього був він гостем українських лікарів у п'ятницю, а також зустрінувся з вищими клясами школи українознавства в суботу в полудне.

В суботу ввечері кілька хвилин по шостій голова УККА в Детройті, інж. Богдан Федорак, відкрив збори, покликаючи до їх президії голову Лікарського Товариства, д-ра Маріяна Юзича і на секретаря Романа Куропася. З черги представив д-ра Михайла Штерна і його сина Віктора, подаючи кілька деталів із біографії батька і попросив його до слова.

Заля школи Непорочного Зачаття, виповнена по береги українцями з Великого Детройту, потонула в цілковитій тиші. Це ж бо буде говорити людина, яка ще так недавно була в Україні, вдихала аромат її землі, боліла болем її народу, вколисувала своє серце її піснями.

Шановний доповідач відразу заворожив авдиторію, розповідаючи чудовою українською літературною мовою про красу української землі, про сонячну Херсонщину, про тепле Чорне Море, про ліси Черкащини, про могутній Дніпро, про високі Карпати й зелену Буковину, закінчуючи свій малюнок із щирого серця ствердженням, що нема ніде кращої землі, як Україна.

Майже одногодинна доповідь була приблизно повторенням того, про що вже наша громада знає із пресових звітів з попередніх виступів д-ра Михайла Штерна в інших українських скупченнях.

Відповіді на питання, ставлені прелегентові з авдиторії, внесли багато нового, стверджуючи правильність чи неправильність нашої інтерпретації багатьох подій, що проходять на нашій батьківщині.

На питання, чи маємо моральне право дорікати українським „дисидентам", і ставитись до них з презирством за їхні марксистські погляди, доповідач відповів, що в Україні нема людини, яка не користає з благ партії чи большевицької системи, що була б схильна захищати марксизм якоїнебудь відтінки. Доказом цього може бути хочби те, що всі російські дисиденти, що покинули СССР чи були „видворені" до марксизму не признаються і його не захищають, бо сама совєтська практика цілковито скомпромітувала марксизм. Після розпаду СССР, продовжував прелегент, нема ніяких виглядів, що хтось хотів би затримати колгоспи та й усю совєтську господарську систему. І якщо серед українців є якісь марксисти, та й ще серед „дисидентів", то українська багатомільйонова нація якось їх переболіє, бо вони не репрезентують ніякого видимого відсотку українського населення.

На питання, чи спротив в Україні йде по лінії лібералізації режиму, чи по лінії самостійности України та чи є якийсь відгомін боротьби УПА, доповідач відповів, що націоналістичні течії, що прийшли зі західних українських земель разом з акціями УПА, стали й поштовхом того національного відродження, що мало свій вияв у літературі й громадському житті. Всі рухи спротиву в Україні й інших національних республіках мають характер боротьби за національно-державне відродження, за свої національні самостійні держави, а вже ні в якому випадку за лібералізацію зненавидженого режиму.

Культ-обмін, що то в нас викликує стільки контроверсійних поглядів, доповідач схарактеризував як чисто тактичний маневр совєтського режиму для ламання національного хребта української еміграції. При виборі ансамблів чи поодиноких його членів не береться до уваги мистецьких вальорів, а чисто політичну благонадійність. Кожну людину докладно перевіряють та й ще додають до ансамблю відповідну кількість співробітників КГБ, щоб не тільки не допустити до втечі поодиноких членів ансамблю, але, щоб теж провести при їх помочі якусь шпигунську акцію.Завдання гастролюючих ансамблів подвійне: зм'ягчувати накипіле ненавистю серце емігрантів і роз'єднати саму громаду.

Д-р Штерн присвятив багато уваги питанню українсько-жидівських взаємин, він прихильник тісної співпраці між тими народами в обличчі спільного ворога: Москви. Про конечність співпраці українців і жидів він говорить і жидам і українцям. У своєму інтерв'ю з кореспондентом „Детройт Фрі Прес", що появилося з датою 30 жовтня, д-р Штерн закликає українців і жидів: „...об'єднайтеся проти спільного ворога, імперіялістичної Росії". А дальше в тому ж інтерв'ю говориться, що „в Україні є один мільйон і двісті тисяч жидів і совєтський уряд, стосуючи засаду „діли і пануй", насаджує антисемітизм".

Після доповіді Управи УККА і Лікарського Товариства запросили д-ра Михайла Штерна і його сина Віктора на вечерю до одного ресторану. Там у дружній розмові порушено багато цікавих питань, обговорено багато аспектів спільної долі жидів та українців. Молитву перед і після вечері провів о. Сергій Федик із церкви Непорочного Зачаття. Слово забирали д-р Павло Джуль, д-р Богдан Крук, маестро Петро Потапенко і Петро Рогатинський.

Між присутніми на всіх зібраннях із д-ром Штерном йшла широка дискусія, виміна думок і вражень, розмови ведуться й досі. Всі однозгідно стверджують, що д-р Михайло Штерн своїм виступом у Детройті вніс подув нового свіжого вітру з України. На основі його розповідей виходить, що українське національне відродження останніх років виросло на визвольній боротьбі українського народу, на традиціях української державности, і це надзвичайно відрадне явище, а також національно-державні акти з часу II світової війни лишили глибокий слід на духовості сучасних поколінь. Спротив проти тиску Москви далеко ширший і глибший серед народних мас, твердить д-р Михайло Штерн, як той, що нам розповідали „дисиденти", що борються за „людське обличчя" совєтської системи, стараючись звільнити всіх росіян від відповідальности за злодіяння над українським народом.

Д-р Штерн впевняв нас і на прикладах доказував, що в Україні сьогодні йде боротьба не за виправлення комуністичної системи, але за її повалення і за побудову самостійної держави.

П. Р.

Пам'яті Дмитра Чернявського

Св. п. Дмитро Чернявський

Дня 20-го жовтня ц. р. українську громаду в Бріджпорті, Конн., огорнув великий смуток, бо відійшов у вічність бл. п. Чернявський, великий трудівник, жертводавець, що ціле своє життя посвятив для української громади і Церкви.

Він народився 15-го листопада 1896 р. в селі Лозівка, повіт Збараж, Україна. До Америки прихав 1913-го року і замешкав в Бріджпорті. Служив в американській армії при кавалерії у Тексасі в 1917-1918 рр. і брав участь у Мехіканско-Американській війні. В 1919 р. повернувся з війська до Бріджпорту і по кількох місяцях одружився із Анною Сендзік. Молодий енергійний чоловік закладає в 1922 р. своє власне підприємство „Миття вікон", яке провадив до останнього дня свого життя. Бл. п. Д. Чернявський належав до багатьох українських організацій: Українського Народного Дому, був його членом та кілька разів був обраний головою, був членом і в Управі УРСоюзу та понад 10 років був головою Відділу УНСоюзу. В роках 1930 в стейті Конн. зачали закладати відділи ОДВУ і в тій організації бл. п. Чернавського обрано до Управи, а в Стейтовій організації обрано головою. Ця організація допомагала Церквам, Рідним Школам, „Просвіті" та Українським Інвалідам в рідному краю, тому треба було жертвенно працювати, щоби ті фонди здобути. В цій організації бл. п. Чернявський вклав багато праці. В 1950 році заложено в Бріджпорті Відділ УККА. Першим головою обрано бл. п. Д. Чернявського. Даток до Українського Національного Фонду він платив до останнього дня свого життя. В 1950 році до Бріджпорту почали приїжджати нові еміграни з Европи. Бл. п. Чернявський шукав людям помешкання і праці, багатьом людям давав працю в своїм підприємстві. Щораз більше число нової еміграції приїжджало до Бріджпорту, тому й треба було подбати за Божий Дім. Бл. п. Чернявський зайнявся закупівлею церкви, яку він відновив назовні і внутрі. Він також зайнявся закупівлею другої церкви, бо першу Стейт забрав під будову шпиталю. 25 років бл. п. Д. Чернявський був головою Церковного комітету.

22-го жовтня ц. р. зібралося багато парафіян зі всіх українських церков, щоб бл. п. Чернявського відпровадити на вічний спочинок. На службі Божій попрощав Покійного о. Ярослав Шуст від громади та від дружини Анни, дочки Вірджінії та зятя Альберта. Похоронили Покійного на цвинтарі св. Івана в Стретфорді, де над відкритою могилою попрощали: Тарас Сливінський — від Церковного комітету, та Мирослава Чубата від Сестрицтва при церкві.

Бл. п. Дмитро Чернявський належав до Американського Легіону, Червоного Хреста і довгий час сповняв службу в міській поліції. Чотири вояки віддали по три стріли на вічне прощання, віддіграно прощальний гимн, який зворушив присутніх. Відтак передано американський прапор опечалений дружині.

По похоронах відбулася тризна в церковній залі, що її приготовило Сестрицтво.

Яр. Гура

Свято 1-го Листопада в Гантері

В цьому році закінчила наша громада осінній сезон в Гантері урочисто, віддавши поклин Першому Листопадові і героям не тільки Листопада, але всім борцям за волю України.

В цьому році 59-та річниця Листопада була получена з 60-ою річницею утворення українських збройних сил і 35-літтям повстання героїчної УПА.

Дня 30-го жовтня о год. 9:30 о. парох Шевчук відслужив святу літургію в нашій прекрасній церкві в наміренні українського народу, а закінчив церковні відправи панахидою за душі поляглих лицарів за волю України.

По церковний відправах відбулись святочні сходини в домі пані Олі Кобзяр. Свято відкрив найстарший віком і учасник подій 1-го Листопада пан Степан Щур. Він попросив до слова сестру покійного Івана Кобзяра, гостє з далекої Австралії, пані Ірену Залеську. Вона з притаманним їй чуттям віддеклямувала вірш Олеся „Пам'яті Д. Вітковського". Опісля мгр Лев Стеткевич виголосив гарно проготовану доповідь про Перший Листопад. Згадав він і про сумну річницю листопада 1944 року — відхід у вічність нашого Великого Митрополита графа Андрея Шептицького. Свято закінчила пані Ірена Залеська віршем Василя Симоненка „Український Лев".

Присутні, глибоко зворушені, склали на збіркову листу Суспільної Служби Комбатантів для допомоги воєнним інвалідам 181 дол.

За кавою та домашнім печивом, присутні ще кілька годин гуторили.

Треба скласти сердечну подяку пані Олі Кобзяр і паням Іванчуковій, Буковій, Куликовій, Щуровій та іншим за їхній труд у підготові буфету, що причинилось до гарної і товариської атмосфери імпрези.

Ю. Л.

Поширено склад Управи Відділу АДУК у Ню Йорку, запляновано низку культурних вечорів

Ню Йорк. — У четвер, 27-го жовтня, на першому поз'їздовому засіданні Відділу Асоціяції Діячів Української Культури у Ню Йорку, під головуванням реж. Михайла Яблонського, поширено склад Управи Відділу, до якої ввійшли нові члени: Дмитро Мотрук із Йонкерсу, Н. Й., як містоголова, та молоді акторки і рецитаторки Іванка Кузів, як скарбник, і Єлисавета Сидор-Чарторийська, як секретарка англійської мови. Вони доповнили склад Управи великого Відділу, до якої, крім голови, входять ще: Марія Кудрин — секретарка української мови, інж. Роман Степаняк та інж. Іван Жуковський — зв'язковий між Відділом АДУК і Літературно-Мистецьким Клюбом у Ню Йорку. В засіданні взяли участь голова ГУ АДУК у Америці Л. Полтава і мистець-фотограф Осип Старостяк.

Нова Управа Відділу запланувала низку культурних виступів, тому ілюстровані музичними зразками доповіді про клясиків української музики П. Дилецького, Д. Бортнянського, А. Веделя, М. Березовського, доповідь д-ра Ігоря Гурина про слов'янську землю на території сучасної Німеччини, показ озвучених прозірок „Українська Національна Революція" по школах українознавства в Ню Йорку й околицях та в парафіяльних громадах та ін. П. Дмитрові Мотрукові доручено оформити у Йонкерсі, у співпраці з СУМА, групу молодих членів АДУК із студентів, яка буде реагувати листами до американської преси чи ін. засобів комунікації, до музеїв, виставок, і т. д., якщо там будуть перекручення даних про Україну чи нашу культуру.

Ділова адреса Управи І-го Відділу АДУК у Ню Йорку: Михайло Яблонський, Відділ АДУК, 136 Друга евеню, Ню Йорк, Н. Й., 10003, телефон: 782-3109.

Місяць Української Культури в Бріджпорті

Місяць Української Культури на католицькому університеті „Св. Серця" в Бріджпорті, Конн. — закінчився 30-го в неділю, о год. 3-ій по полудні Святочною Академією Листопадового Зриву з такою програмою: Оксана Тромса, при акомпаньяменті Марійки Тарасюк відспівала американський гимн. Д-р Володимир Лазарук привітав усіх учасників, попросивши до відмічення пам'яті померлого інж. Мирослава Стахова, голови УККА Відділ в Бріджпорті — повстанням з місць та хвилиною мовчанки. Український хор Бріджпорту під диригентурою Михайла Заяця відспівав дві пісні. Реферат про самостійність України та Зрив 1-го листопада 1918-го на західних землях України, про її мову, історію та культуру як також про стримління до з'єднання всіх земель України виголосив адвокат Адріян Сливоцький. Д-р Лазарук говорив про некорисне положення і невдачі українського народу поміж ворожо наставленими сусідами. Опісля слідував спів „Гуцулок" пластунок при акомпаньяменті на гітарі провідниці гуртка Оксани Тромси. Відтак відбулась драматизація оповідання поета Василя Симоненка „Весілля Опанаса Крокви", що її виконали Наталка Свириденко, Євген Пендаківський, Віктор Свириденко, Рута-Анна Цап, Марійка Тарасюк і Оля Болонна під зарядом Романни М. Гайди. На закінчення мистецької програми цей же хор відспівав знову дві пісні. Опісля предкладено католицькому університетові „Св. Серця" на руки його президента д-ра Томаса Меладі і о. проф. В. Флечера англомовний примірник Української Енциклопедії та Грамоти. Його передали представники Відділу УККА — д-р В. Лазарук і Степан Тарасюк при співучасти парохії „Св. Покрови" — катол. зі Сестрицтвом, парохії „Св. Трійці" православних зі сестрицтвом, „Св. Богородиці" православних, СУА, Від. 73, Пласту, танцювальної групи „Дніпро" і з'єдиненого хору українці Бріджпорту, як подяку за уділення місця у приміщеннях університету та прихильне відношення до нашої групи, як також за признаення місяця жовтня для програми Української Культури.

Вкінці хор відспівав український гимн. Д-р Лазарук попросив всіх учасників і присутніх гостей на гостину.

Мгр С. Волянський

„Леви" добули чашу губернатора

Леви — Вайкінгс	3:1
Леви — Джетс	4:0
Леви — Ремс	2:1
Леви — Вісла	1:0

У неділю, 16-го жовтня розіграли „Леви" фінальові змагання за чашу губернатора стейту Іллінойс із польською дружиною „Вісла". „Вісла" є тепер найсильнішою дружиною копаного м'яча в Чікаго, бо майже в цілості складається із імпортованих змагунів із Польщі.

Поляки були певні легкої та високої перемоги, однак, початкові хвилини гри показали, що „Леви" в нічому їм не уступають, а навіть своєю працьовитістю та завзятістю їх переважають. Тяжко когось вирізнити із „Левів", всі грали добре, однак найбільше таки до виграної причинилася оборона на чолі із ветераном М. Кратом. Вона обмежила грізних напасників „Вісли" до заледве кількох стрілів, які успішно оборонив воротар „Левів". Атаці „Левів" також тяжко було прорватися через оборону „Вісли". Все ж таки мав він кілька догідних нагод добути ворота, однак не зумів їх використати.

Нормальний час гри (2x45 хв.) закінчився по рівнорядній грі безворітним висідом. Суддя зарядив догривку (2x15 хв.). Обидві сторони стараються більше атакувати. На 9 хвилин до кінця змагань С. Кухарський підтягнув м'яч на правому крилі та випустив його Б. Шлапакові на прорив. Цей минув оборонця і сильним стрілом із 25 метрів умістив м'яч у сітці попри вибігаючого воротаря.

Поляки стараються за всяку ціну вирівняти, однак, грають нервово і всі їхні намагання легко ліквідує оборона „Левів". Так то „Леви" виграли ці важливі престижеві змагання і добули чашу губернатора стейту Іллінойс уже третій раз. Вони були переможцями чаші у роках 1972 і 1974. Цим разом „Леви" добули велику срібну чашу уже на постійно.

По змаганнях члени Турнірової Комісії Рейг Гілл та Ліо Гернандез та президент Іллінойського Союзу копаного м'яча Джордж Маєр вручили врочисто чашу капітанові „Левів" Х. Кіпці. Всі змагуни одержали пропам'ятні жетони.

Увечері у гостинниці М. Крата відбулося прийняття для змагунів та прихильників УАСТ „Леви", що його уфундував великий прихильник спорту та знаний контрактор у Чікаго, Микола Кичма.

Склад дружини: Р. Рой, М. Возьний, Г. Пелтонен, Дж. Гузелла, М. Крат, Б. Шлапак, Р. Манько, Д. Гойт, Е. Карпа, Хр. Кіпка, М. Дрогомирецький, Б. Голмгрен, Ю. Мішалов, Ю. Зарицький, С. Кухарський.

Провідник дружини: Анатолій Гординський. При цій нагоді Управа та члени УАСТ „Леви" складають Спортовій Комісії УНС щиру подяку за даток у сумі 200 дол. Ця фінансова допомога нашому Т-ву є доказом, що УНС дійсно стоїть „лицем до молоді" і старається допомогти у її здоровому фізичному розвиткові.

Роман Б. Припхан.

КЛІВЛЕНДСЬКІ МЕТАМОРФОЗИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ми є українськими людьми. І тільки такі з нас рахуються!

В неділю, 27-го листопада, о год. 2-ій з полудня в авдиторії церкви св. Володимира, Маріонкліф Драйв і Стейт Ровд, у Клівленді-Пармі, відбудеться 100-доляровий бенкет на сплачення Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету (УНІГУ).

На імпрезу, в програмі якої передбачені різні промовляння, а в фіналі — забава з танцями, заповів свій приїзд штаб Українського Гарварду з проф. Омеляном Пріцаком у проводі та інші промінентні позамісцеві гості. І прийдуть будівничі українського наукового фронту з Клівленду й околиць.

Прийдім і порахуймо, скільки нас і яка наша пожертва.

Це все, що в такій справі перед Богом і Україною рахується...

Д-р Михайло Штерн в Чікаго

Чікаго (М. П.) — Після участи в дуже успішній українській маніфестації в Ню Йорку, д-р М. Штерн з дружиною і сином завітав до нашого вітряного міста.

В суботу 1-го жовтня ц.р. вітало його вечерою Українське Лікарське Т-во Північної Америки. В гарній залі Іллінойського Атлетичного Клюбу більше к. 150 людей мали змогу заслухати дуже цікаву доповідь гостя, виголошену гарною українською мовою. Не тільки доповідь, але й поезії українською мовою, які він писав з тюрми до своєї дружини і дітей.

Глибока віра в Бога,яку він плекав старанно в собі і своїй родині, дали йому змогу успішно пройти знущання здегенерованих носіїв комуністичного режиму Москви. В противагу їм д-р Штерн поставив перед присутніми українську людину, яка хоч часами застрашена, але духово здорова, свідома в його користь на суді та поводилася прикладно в таборах і взагалі.

Д-р Штерн - великий мідівський патріот-ідеаліст. Цей самий ідеалізм передається і на його українське „я". Він категорично відкидає закиди, що українці антисеміти і гаряче проповідує українсько-жидівську співпрацю в боротьбі з комуністичною Москвою. Цій справі він задумує присвятитися і в майбутньому, виходячи з різними реалістичними ініціятивами.

Безчисленними фактами д-р Штерн стверджує великий зріст опору комуністичній Москві в цілому СССР, зокрема в Україні. Цей рух опору й національного відродження в Україні, на його думку, він глибокий й широко розповсюджений, що відворотy немає. Перемога над Москвою очевидна і то вже в скорому часі. Він закликав українців на еміграції допомагати цьому руховi опору. Кожна наша праця тут, за інформаціями д-ра Штерна, відома в Україні і дуже доможна. Цею нашою працею тут ми тільки прискоримо упадок нелюдського режиму Москви і відродження повної державности й соборности України, чого д-р Штерн сердечно бажає нам осягнути якнайскорше.

Пізня пора не дала змоги ставити багато питань, а на кілька з них доповідач відповів дуже вдало.

В неділю 2-го жовтня, заходами Відділу УККА в Чікаго, відбулася численна (більш 700 людей) зустріч українського громадянства з д-ром Штерном і його родиною. Присутні привітали їх бурхливими оплесками, які і в час доповіді рясно оплескували певні його стврдження про укр.-жидівську співпрацю.

Взагалі — приїзд д-ра Штерна до нас був дуже інформативний, будуючий і корисний. Найважливіше, на нашу думку, він був великим кроком вперед на шляху поладнання добрих українсько-жидівських відносин.

Виставка дереворитів Тирса Венгриновича в Детройті.

Абсольвент Академії Мистецтва в Кракові Тирс Венгринович мав в днях 28-30 жовтня ц. р. в галерії „Еко" в Детройті виставку дереворитів. Цей рід мистецтва, в якому вже Альбрехт Дірер осягнув нові вершини технічного вислову, дійшов в XVII і XVIII сторіччі в Японії до золотого періоду свого розвитку, і впливаючи на французьких мистців імпресіоністичного напрямку, став популярною формою мистецтва, яка дозволила широкій публіці набувати чорно-білі як також багатокольорові відбитки творів, які в оригінальній формі були їй недоступні.

Традиція дереворитів і в нас багата, її тепер продовжує ряд мистців таких, як Гніздовський, Баляс, Божемський в Америці, Кульчицький у Франції, Венгринович у Польщі та інші.

Тирс Венгринович у першій мірі майстер композиції. Збалансування елементів сюжету на, звичайно, невеликих площах виказує рівновагу і вміле використання простору, що дозволяє йому чи в стилізованій, чи в природній формі переконливо виявити свою візію. Хоча лише світло і тінь є головними засобами його вислову він в картинах таких, як: „Поворот", „Розстріл", „Руїни" виразно унагляднює настрій цілої сцени. Дерев'яні церкви оточені легко похиленими і осамітнілими деревами наводять почуття суму і туги. Ми мали також нагоду бачити ряд наших церков із різних місцевостей Лемківщини мальованих олією. В стилізованих картинах лінія його рисунку гостра, в природно відданих сюжетах вона злита з дійсністю.

Певність його руки в рисунку і замилування до деталі привели його до екслібрісів. Він не тільки їх сам творить, але також збирає зразки Нарбута, Ковжуна, Дольницької щоб зберегти їх від розпорошення. Свої екслібриси він старається тематично пов'язати зі званням чи зацікавленням людини, для якої вони творені і тим способом, впроваджуючи індивідуальну нотку, запевняє їм різнородність та оригінальність. Це безперечно форма, в якій він осягає найкращий вияв свого таланту.

Володимир Баран

Союзова Округа Лігай Веллі...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

до участи в нарадах голів сусідних Округ. За його словами співпраця Округ є корисною, а тимбільше тоді, коли Округи спільними силами влаштовують союзові імпрези. В загальній доповіді Степан Гавриш ствердив, що справи союзу виглядають добре, фінансова господарка є стабільна, Боргові Зобов'язання досягли 5,000,000 долярів, Українська Будівля покриває всі адміністраційні видатки буде мати понад 450,000 долярів на сплату заборгування. Перейшовши до обговорення організаційної ділянки, доповідач ствердив, що передконвенційний рік заповідається успішним.

По кінець жовтня вже придбано 2,726 нових членів, забезпечених на загальну суму 7,054,500 долярів. Порівнюючи ці здобутки зі здобутками за 10 місяців 1976 року, він сказав, що за десять місяців біжучого року є придбано 451 більше членів, як це було в минулому році. Він також сказав, що в жовтні продано забезпечення на суму 979,000 долярів, що становило найвищу суму проданого забезпечення цього року. Порівнюючи прибуток нових членів, Степан Гавриш вказав і на негативну сторінку праці, а саме втрату членства за десять місяців, а саме 391 членів. Говорячи про організаційну працю Округи він висловив признання за придбаних вже 61 членів, забезпечених на загальну суму 160,000 долярів. Перед з новими членами в Окрузі веде голова пані Анна Гарас, яка є секретаркою 47-го Відділу і придбала вже 29 членів. Секретар 48-го Відділу Степан Івасечко вже придбав 8 членів і з ним приєднав Іван Гуцайлюк — секретар 147 Відділу. Інші Відділи придбали менше число нових членів. Промову закінчив С. Гавриш апелем до присутніх союзових діячів повести так працю, щоби Округа виконала свою квоту.

З черги запрошено до привітів голови сусідних Округ. Петро Тарнавський в імені Філядельфійської Округи висловив признання пані А. Гарас як голові Округи за взірцеву працю, як під оглядом організаційним, так і громадським. Тимко Бутрей — голова Округи Твердого Вугілля — Шамокін, заявив, що є корисним брати участь в нарадах сусідних Округ, де можна обмінятись думками про загальну союзову працю. Він в своєму привіті також заторкнув деякі справи відносно адміністрації оселі Союзівка.

По привітах відбулася загальна дискусія на союзовими справами, в якій дискутанти Степан Івасечко, Стефан Колодруб, пані Анна Пилюк, пані Анна Гарас, Дмитро Мушастий, Степан Муха, Володимир Заговдський і Мартин Шишка заторкнули справи: Союзівки, 29-ої Конвенції, нової кляси забезпечення для дітей, висилки оказійно союзової преси для майбутніх членів Союзу, приходів Української Будівлі та інше. Відповідь дискутантам дав головний організатор Степан Гавриш. З черги голова Округи пані Анна Гарас провела аналізу загальної праці Округи, при чому запитувала присутніх Відділових секретарів скільки кожних з них придбає нових членів до кінця року, щоб тим самим виконати квоту Округи. У висліді тих запитів присутні союзовці склали 17 аплікацій нових членів і зобов'язалися до 31 грудня ще придбати 26 членів. Аплікації нових членів склали: секретар 147-го Відділу Іван Гуцайлюк 7, секретар 47-го Відділу (голова Округи) пані Анна Гарас 5, секретар 318-го Відділу Стефан Саюк 3 і секретар 369-го Відділу Павло Кре'пі 2 аплікації. Передаючи аплікації нових членів головному організаторові пані Гарас запевнила його, що квота буде виконана не лише на 75 відсотків, але напевно на 100 відсотків. Відтак вона запросила до слова почесного голову Округи Михайла Колодруба, який побажавши в праці успіху, запросив всіх на перекуску. Слід згадати, що наради розпочато і закінчено молитвою. Під час перекуски голови Округ разом з головним організатором відбули спільне засідання під час якого винесли ухвалу спільно вшанувати 85-ий ювілей щоденника „Свобода" ювілейними святами в червні 1978 року на оселі Ольжича в Лігайтоні.

По перекусці, в тій самій залі заходом Округи, відбулася союзова забава з танцями при звуках української оркестри Горошка.

БАТЬКИ! Зберігайте замолоду ваших дітей з найстаршою і найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

Авторський вечір д-ра Р. Кухара

Чікаго, (Р.Т.). — У Чікаго в днях 27—29 жовтня ц. р. відбулася 19-ти річна Конвенція модерних мов, в якій взяли участь і українські професори університетів та коледжів. Між ними був також професор д-р Роман Кухар, який є головою департаменту чужих мов в стейтовому університеті у Форт Гейс — Кензас. Крім педагогічної праці, д-р Р. Кухар займається творчою працею як письменник, автор кількох збірок оповідань, поезій та драми, як також відомий як перекладач чужих творів на українську мову і навпаки.

Користаючи з нагоди побуту цього письменника в Чікаго, Український Літературний Фонд ім. І. Франка влаштував йому авторський вечір в п'ятницю. 28-го жовтня ц. р. Темою цього вечора було читання автором уривків із його найновішого твору „Нація на світанку" — том другий, який має вже скоро вийти друком. Перший том „Мир" вийшов друком ще в 1973 р., а другий „Війна" вже скоро буде готовий. В цьому другому томі автор займається темою боротьби українського народу за свою незалежність на всіх землях України.

Авторський Вечір письменника д-ра Р. Кухара відкрив коротким словом голова УЛФ, вітаючи автора і добірно зібрану публіку — любителів літератури та мистецького слова. Про творчість письменника подала секретарка УЛФ Рома Турянська, запрошуючи д-ра Кухара до слова самого автора. Він, на прохання голови УЛФ, який знав про співочі здібності письменника, почав свій вечір відспіванням „Аве Марія" Гунода, після чого відчитав з глибоким відчуттям та переживанням кілька уривків із другого тому „Нація на світанку". На закінчення відспівав ще „Молитву" з опери „Запорожець за Дунаєм" С. Гулака-Артемовського. На закінчення голова Правління мгр А. Антонович подякував д-р Р. Кухареві за його прибуття до нас та за його творчість, якою збагачує українську літературу у вільному світі.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого і Незабутнього
МУЖА, БРАТА, БРАТАНКА, ВУЙКА і ШВАГРА

бл. п. мгра прав

РОМАНА КЕКІША

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в неділю, 27-го листопада 1977 р., о год. 12-ій вполудне, в церкві св. Юра в Ню Йорку;

в понеділок, 28-го листопада 1977 р., о год. 7-ій ранку, в катедрі св. о. Николая в Чікаго, Ілл.

Просимо в цей день згадати Покійного в своїх молитвах.

Дружина, Брат і Родина

Замість квітів на могили
св. п. о. крилошанина Івана Прокоповича
проф. Миколи Остапяка
на Патріярший Фонд
зложили 50.00 долярів.

Родинам Покійних складаємо вислови глибокого співчуття.

Марія і Василь ПАЛІДВОРИ

Замість квітів на свіжу могилу
сл. п. Анастазії Корчмарик
жертвує на цілі НТШ в ЗСА
суму 10.00 долярів

Трентон, Н. Дж. Андрій ТУРЧИН

В пам'ять
бл. п.
ДМИТРА ЧЕРНЯВСЬКОГО
зложили на:

Укр. Науковий Інститут у Гарварді	$100.00
Патріярший Фонд	50.00
УККА в Ню Йорку	50.00
Укр. Кт. Церкву в Бріджпорті, Конн.	200.00
Пресовий Фонд „Свободи"	15.00
Дружина АННА ЧЕРНЯВСЬКА	
Укр. Науковий Інститут у Гарварді	20.00
ЯРОСЛАВ ГУРА	
Разом	$435.00

Українська Вільна Академія Наук у США

На вшанування св. пам'яті ПОМЕРЛИХ склали пожертви для УВАН у США за час від 11-го лютого 1977 року по 15 листопада 1977 року:

Св. пам'яті ІВАНА ДУБРОВСЬКОГО:	
п. Павло Одарченко	$ 10.00
п. Петро Одарченко	25.00
п. Олександер Одарченко	10.00
п. Микола Француженко	10.00
Група УВАН у Вашінгтоні	25.00
Св. пам'яті ЮРІЯ МАТУШЕВСЬКОГО:	
п-ство Олена та Леонид Гайдамаки	$ 25.00
п. Симон Заброцький	150.00
Св. пам'яті МАРІЇ ЛЕВАНІСЕВОЇ:	
п. Іван Залізняк	$ 25.00
п. Ігор Гурин з родиною	20.00
п-ство Володимир та Юлія Безсонів	15.00
п. Володимир Ворох з родиною	15.00
п. Степан Ворох з родиною	15.00
п. Анна Манькова	10.00
п. Дарія Запар	10.00
п. Фаїна Слободянюк	10.00
п. Ольга Тулік	10.00
п. Галина Тромса	10.00
п. Любомир Ворох	10.00
п. Леонид Лиман	10.00
п. Іван Данилевич	5.00
п. Анастасія Худін	1.00
Св. пам'яті ВСЕВОЛОДА ГОЛУБНИЧОГО:	
п. Іван Світ	$ 15.00
п. Петро Потічний	25.00
п. Василь Знаєнко	25.00
п. Іван Лисяк-Рудницький	10.00
п. Любов Гордієва	10.00
п. Ігор Гордієв	33.21
Св. пам'яті МИКОЛИ НЕДЗВЕДСЬКОГО:	
п. Дмитро Корбутяк	$ 25.00
Вашінгтонська Група УВАН	25.00
Св. пам'яті Миколи Незд: п. Софія Незд	$ 25.00
Св. пам'яті Петра Шоха: п. Ірина Шох	50.00
Св. пам'яті Михайла Гринішака:	
п. Ганна Гринішак	50.00
Св. пам'яті Федора Бражника:	
п. Олександра Бражник	50.00
Св. пам'яті Олександра Тимошенко:	
п. Ірина Тимошенко	50.00
Св. пам'яті Юліяна Каменецького:	
п. Наталія Каменецька	250.00

Щиро дякуємо всім Жертводавцям за їх шляхетне вшанування світлої пам'яті Покійних.

УПРАВА УВАН у США

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями й Знайомими, що 8-го листопада 1977 р. в Детройті, несподівано, відійшов у Вічність, на 54-му році життя, наш Найдорожчий БАТЬКО

бл. п. інженер-агроном

БОГДАН ПАЛІЙ-НЕЇЛО

син Покійного Генерала БОРИСА.

ПОХОРОН відбувся з Православної Катедри св. Покрови в Детройті-Савтфілд на цвинтарі Евергрін.

В глибокому смутку —

дочки:
ЛЕСЯ з мужем
ДАРЦЯ

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з вдячністю висоту одержаної суми.

ЛИСТА, Ч. 4.

Литвин і Литвин, Ірвінгтон	$25.00
Ф. Возний, Маямі Біч	20.00
А. Дешевий, Савтфілд	20.00
В. Кендус, Бруклин	10.60
Д-р Ю. Городиловський, Чікаго	10.00
М. Макарчук, Кліфтон	10.00
А. Паламар, Стоні Крік	10.00
А. Яворський, Гартфорд	10.00
В. Ровінський, Клівленд	5.40
О. Аріза, Маямі	5.00
Я. Базюк, Детройт	5.00
В. Береза, Ню Гейвен	5.00
М. Борзаківська, Філядельфія	5.00
О. Бульба, Лонг Айленд Сити	5.00
В. Ванська, Ірі	5.00
П. Вільшинський, Юніон	5.00
Л. Воронкевич, Ст. Пітерсбург	5.00
Т. Гайдукевич, Флінт	5.00
В. Гарасим, Філядельфія	5.00
Б. Головінський, Вудгейвен	5.00
І. Гринишин, Лонг Айленд Сити	5.00
В. Грицик, Ню Йорк	5.00
І. Гута, Трой	5.00
Е. Ґутович, Квінс	5.00
І. Гуцуляк, Вастон	5.00
А. Данило, Ню Гейвен	5.00
В. Дитиняк, Картерет	5.00
В. С. Добущак, Спрінгфілд	5.00
Р. Дражньовський, Берґенфілд	5.00
Ю. Р. Єх, Гартфорд	5.00
С. Івасечко, Редінг	5.00
Е. Залевський, Вашінгтон	5.00
Д-р Д. Капітан, Рочестер	5.00
Д-р І. Кизик, Ню Гейвен	5.00
М. Ківацька, Ню Йорк	5.00
Г. Косовський, Вілмінгтон	5.00
С. Костик, Ню Йорк	5.00
В. Кукурба, Фармінгтон	5.00
І. Кусий, Лейк Ворт	5.00
М. Лазар, Квейкертавн	5.00
І. Левицький, Саскатун	5.00
П. Ленчук, Джексонвілл	5.00
Д-р М. Лободяк. Форт Додж	5.00
І. Мельник, Воррен	5.00
Б. З. Мир, Філядельфія	5.00
С. Никорчук, Пітсфілд	5.00
Г. Половинко, Клівленд	5.00
Ю. Поронюк, Торонто	5.00
Я. Рубель, Бейсайд	5.00
М. Сенчишак, Кеноша	5.00
Т. Серафин, Елизабет	5.00
Г. Ситник, Джерзі Сиrі	5.00
Г. М. Сліпець, Парма	5.00
А. Совин, Ферфілд	5.00
С. Стешин, Флошінг	5.00
М. Тарнавський, Чіктоваґа	5.00
Н. Угера, Даймонд Пойнт	5.00
Ю. Шавалюк, Гакетставн	5.00
Й. Ярема, Н. Плейнфілф	5.00
Д-р В. Богонович, Детройт	3.00
Р. Глух, Елмгурст	3.00
І. Ґаджун, Блейрставн	3.00
В. Реннер, Кергонксон	2.55
Н. Н., Ратерфорд	2.33
Н. Вербяна, Джерзі Сиrі	2.20
М. Матвійків, Вілмінгтон	2.20
М. Белей, Філядельфія	2.00
Т. Була, Боффало	2.00
М. Вико, Піттсбурґ	2.00
І. Галій, Вайнленд	2.00
В. Гупаловський, Амстердам	2.00
І. Ґречило, Мілвокі	2.00
Й. Дячишин, Ляшін	2.00
Р. О. Кміцікевич, Перу	2.00
П. і А. Коваль, Боффало	2.00
В. і С. Костюк, Вудсайд	2.00
Д. Курилець, Гартфорд	2.00
В. Мамчур, Вест Гартфорд	2.00
С. Микитюк, Монтреаль	2.00
Ю. Мірчук, Сіетл	2.00
М. Москаль, Спрінг Веллей	2.00
М. Нечепоренко, Джефферсон	2.00
Д. Фортуна, Елизабет	2.00
Р. Шелюдченко, Піттсбурґ	2.00
Ю. Артюшенко, Чікаґо	1.00
П. Василів, Чікаґо	1.00
П. Демянів, Рочестер	1.00
М. Дикий, Чікаґо	1.00
М. Кобилянський, Лонг Айленд Сити	1.00
С. Кухлевський, Трентон	1.00
П. Нанюк, Пассейк	1.00
М. Неілко, Ню Брітейн	1.00
Д. Нестеренко, Маскатойн	1.00
І. Пастух, Ірвінгтон	1.00
Н. Прегар, Міннеаполіс	1.00
Б. Радловський, Елмвуд Парк	1.00
М. Семенець, Ґардінер	1.00
І. Холєва, Гемтремк	1.00
В. Яцик, Бруклин	1,00

ГОЛОВА КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ ЗСА ОДЕРЖАВ ОРДЕН ЛЕНІНА

Москва. — Ройтер інформує, що голова Комуністичної партії З'єднаних Стейтів Америки Гас Голл одержав в середу, 9-го листопада ц. р., найвище відзначення Совєтського Союзу — орден Леніна за заслуги перед комуністичним рухом і дружні відносини з СССР. Орден вручив Голлові перший заступник голови Президії Верховної Ради СССР Василій Кузнецов під час церемонії в Кремлі. Церемонію передачі ордену Леніна Гасові Голлові передала совєтська телевізія.

ВІД ҐЕНОЦИДУ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

магання, щоби уряд людової Польщі:

1. Видав дозвіл на негайний поворот на рідні землі всіх виселених з Лемківщини лемків, які сьогодні живуть розкинені на „відзисканих землях".

2. Всім виселеним лемкам віддав безплатно їх загарбану від них землю, а також щоби виплатив їм відповідне відшкодовання за всі спричинені насильним виселенням матеріяльні втрати.

3. Таке саме відшкодовання повинен уряд людової Польщі виплатити всім насильно виселеним лемкам до Совєтського Союзу.

4. Привернув первісні українські назви всім українським місцевостям у всіх п'ятьох воєвідствах людової Польщі, які цей уряд довільно і незаконно позмінював на польські назви.

5. З Лемківщини і з усіх інших частин української етнографічної території, що сьогодні входять тимчасово в склад людової Польщі, створити окрему українську автономічну республіку, з власним урядом, соймом, столицею, гимном, прапором і т. п. атрибутами державности. •)

6. Видав дозвіл на інсталяцію українського греко-католицького єпископа в Перемишлі і віддав українським католикам всі зрабовані їм святині.

Проблема важко покривджених і гноблених лемків не є проблемою самих тільки лемків — це проблема загально-українська. В боротьбі за справедливість для лемків сьогодні, коли Москва видала вирок смерти на ввесь український нарід, а Польща — на лемків, не може і не сміє бути місця на невтральність в цій боротьбі. Як ніколи досі в історії України потрібна є всеукраїнська солідарність, щоби оборонити український нарід в усіх закутинах української землі від ворогів і дати їм гідну відсіч на їх нечувані злочини і беззаконня.

Слово тепер за українською політичною еміграцією у вільному світі.

Чи розуміє вона свою властиву ролю і велику відповідальність у цій боротьбі і чи здасть іспит з політичної дозрілости?

• Кому цей постулят виглядатиме надто смілим, хай візьме до уваги, що в Совєтському Союзі існує 20 автономних республік. Найменша з них (Нахічеванська АССР в складі Азербейджанської ССР) числить 141,000 мешканців. (Гл. „Енциклопедія Брітанніка" з 1971 р., том 22, стор. 502). Для порівнання подаймо, що в комуністичній Польщі живе 300,000 українського населення (принаймеше!).

ТАРЗАН, Ч. 7855. Плян Далілі

Чи здивував тебе факт, що мої патрульні човни так сильно озброєні?

Так!... Але пощо вони здалися тобі, Даліле?

Це питання тактики, мій милий!... Я багато начиталась про воєнне ремесло!

Маючи ці човни, я повністю можу застосувати „диверсійну" методу нападу... Ходи, поясню тобі!